

סקירת נושאים עיקריים

תוכן עינים

1 - 2	עמ' 2 - עמ' 1	הנושאים העיקריים
3	עמ' 3	מיקוד איזורי
4 - 5	עמ' 5 - עמ' 4	הגנה על אזרחים
6 - 7	עמ' 7 - עמ' 6	הגנה על ילדים
8 - 9	עמ' 9 - עמ' 8	אלימות ורכוש פרטי
10 - 11	עמ' 11 - עמ' 10	גישה וחופש תנועה
12 - 13	עמ' 13 - עמ' 12	תנאים סוציו-אקונומיים
14 - 15	עמ' 15 - עמ' 14	בריאות
16 - 18	עמ' 18 - עמ' 16	בטחון תזונתי וחקלאות
19	עמ' 19	מים ותברואה
20	עמ' 20	חינוך
21 - 22	עמ' 22 - עמ' 21	המענה ההומניטרי/ המוסדי למשבר
23 - 26	עמ' 26 - עמ' 23	מקורות והערות

עבורם אישורים גילו שהאישור מאפשר להם לחצות את המחסום פעם אחת בלבד. משרד החוץ הישראלי הוציא נהלים חדשים המגבילים את יכולתם של עובדי ארגוני הסיוע להשיג את "התעודה הצהובה", המאשרת את מעמדם כעובדי ארגון בינלאומי. תעודה זו דרושה לשם יציאה מרצועת עזה. עקב כך, יועצים ועובדים אחרים ממדינות זרות המועסקים בחוזים קצרי טווח חוששים להיכנס לרצועה ובפועל, חלה ירידה בכמות הכניסות שלהם לעזה. סוכנויות האו"ם הביעו חשש כבד בנוגע להתפתחויות אלו וכיחס לפיחות שנרשם במידת החשיבות המוענקת לגישה של ארגוני סיוע הומניטרי.

רצועת עזה א. אלימות

במהלך שני הימים הראשונים של חודש מרץ, נמשכו עימותים חריפים בין חמושים פלסטינים לבין כוחות צה"ל במהלך מבצע "חורף חם"² שערך צה"ל. צה"ל ביצע שורה של מבצעים קרקעיים ותקיפות אוויר ברחבי רצועת עזה, אשר התמקדו בייחוד באזרחים המזרחיים של מחנה הפליטים ג'באליה וצפון מזרח העיר עזה. מניין הנפגעים הגבוה בצד הפלסטיני בין התאריכים 27 בפברואר - 4 במרץ, שבמהלכם לפחות 45% מההרוגים היו אזרחים שלא היו מעורבים בלחימה, הפך את המבצע לאחת מהפשיטות האלימות ביותר שערך צה"ל בעזה מאז ההתנתקות בשנת 2005. לפרטים נוספים בנושא הפשיטה, ראו

עלייה משמעותית במספר הנפגעים בקרב ילדים

מספר הילדים שנהרגו בידי כוחות צה"ל ברצועת עזה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2008 (40) עולה על המספר הכולל של הילדים שנהרגו בידי צה"ל ברצועת עזה במהלך כל שנת 2007 (29). המספר הכולל של ילדים פלסטינים שנהרגו (28) במהלך חודש מרץ כתוצאה מהסכסוך הישראלי-פלסטיני הנו הגבוה ביותר שדווח מאז חודש נובמבר 2006, שבמהלכו נהרגו 30 ילדים, מרביתם ברצועת עזה. בחודש מרץ 2008 תועד גם הנתון החודשי הגבוה ביותר של ילדים פצועים מאז חודש ינואר 2005. בישראל, נהרגו ארבעה ילדים ישראלים וילד נוסף נפצע בפיגוע שביצע חמוש פלסטיני בשיבה בירושלים המערבית. בשטח הפלסטיני הכבוש, לא נהרגו או נפצעו ילדים ישראלים נוספים. במהלך שנת 2007, לא נהרגו ילדים ישראלים. במהלך שנת 2006, נהרגו שני ילדים ישראלים. (לפרטים נוספים בנושא נפגעים בקרב ילדים, ראו סעיף הגנה על ילדים).

עליה ניכרת בהיקף הריסות הבתים בגדה המערבית

במהלך חודש מרץ, המשיך צה"ל בהריסת מבנים בגדה המערבית, באותה תדירות שתועדה בחודש שעבר. מתוך 42 המבנים שנהרסו, היו 20 מבני מגורים מאוכלסים, 14 מכלאות לבע"ח, שני מחסנים ושישה מבנים לא מאוכלסים/לכבנייה. 135 פלסטינים נעקרו ממקום מגוריהם, ביניהם 95 ילדים. כמות המבנים שנהרסו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2008 (153) מקבילה ל-80% מסך כל המבנים שנהרסו במהלך שנת 2007 (191). (לפרטים נוספים, ראו סעיף אלימות ורכוש פרטי).

החמרת ההגבלות על גישה הומניטרית

במהלך חודש מרץ 2008, שובשה פעילות סוכנויות האו"ם באופן משמעותי כתוצאה מהחמרת ההגבלות התנועה שישראל מטילה על רכבי האו"ם. במהלך חודש זה, ירדו לטמיון יותר שעות עבודה של עובדי או"ם, בשל עיכוב גישה, מאשר במהלך כל שנת 2007. גישתם של עובדי האו"ם אל ירושלים מכיוון דרום נתקלה בקשיים רבים במיוחד. כמעט מדי יום, כלי רכב של האו"ם עוכבו ולא שגישתם נמנעה כליל על ידי חיילי צה"ל שדרשו לבצע חיפוש בכלי הרכב, זאת בניגוד לכללים הבינלאומיים המוכרים בדבר זכויות הגישה של צוותי האו"ם, האוסרים על עריכת חיפושים ברכבי האו"ם³. שינוי זה בתחום הגישה התמקד בכלי רכב של האו"ם; ארגונים לא ממשלתיים שאליהם פנה משרד OCHA דיווחו כי הם לא נתקלו בקשיי גישה רבים מהרגיל במהלך חודש מרץ. כמו כן, הוחמרו ההגבלות החלות על גישה של עובדי ארגוני סיוע הומניטרי לרצועת עזה. קשה יותר לקבל אישורי כניסה או יציאה מעזה עבור עובדים מקומיים ובמידה ואישורים אלו מוענקים, הם ניתנים לפרק זמן קצר יותר. לדוגמה, במקום אישורים התקפים לפרק זמן של שלושה חודשים, חלק מהעובדים שהונפקו

אל עבר כלי רכב ישראליים. זאת למרות הירידה שחלה בכמות נהלי העוצר שהוטלו במהלך מבצעים צבאיים ומבצעי סריקה ומעצר שערך צה"ל. יתרה מכך, בעוד שמספר אירועי העוצר נותר יציב למדי, מספר שעות העוצר שהוטלו במהלך כל אחד מהאירועים עלה משמונה שעות במהלך חודש דצמבר, לתשע שעות במהלך ינואר, ל-21 שעות בחודש פברואר ולבסוף, ל-24 שעות בכל אירוע במהלך חודש מרץ. (לפרטים נוספים, ראו סעיף גישה).

בצורת וקרה בשטחים הכבושים

בשטח הפלסטיני הכבוש שוררת כעת בצורת כבדה עקב גשמי החורף המועטים. כמות הגשמים המצטברת בין החודשים נובמבר 2007 ופברואר 2008 הגיעה ל-55% בלבד מהכמות השנתית הממוצעת האופיינית לעונה זו בדרום הגדה המערבית ומדידות מי הגשמים בחברון ובירחו הצביעו על 0 מילימטרים בחודש מרץ 2008. הנפגעים העיקריים הם רועי צאן ובדואים המתגוררים בנפות הדרומיות ובעמק הירדן. לרועי הצאן, הנתונים זה כבר במעגל קשה של חובות ועוני, צפויה כעת שנה שבמהלכה יעמדו לרשותם שטחי מרעה מועטים, כמות מוגבלת ביותר של גידולי מספוא וכמות מועטה או אפסית של מי שתייה. יתירה מזאת, במהלך ינואר 2008, נפגעו אזורים רבים מהקרה הקשה ביותר ששררה באזור מזה עשר שנים, ומרוחות קרות וחזקות במיוחד. תנאי מזג האוויר הקשים פגעו ב-70%-100 מגידולי השטחים הפתוחים, וכן ב-30%-90 מגידולי החממה (לפי הערכות משרד החקלאות הפלסטיני - MoA). עקב כך, איבדו אלפי חקלאים את מקור הכנסתם העיקרי למשך 10 החודשים הבאים. מאות משפחות, שחלקן מתגוררות בצריפי פח או באוהלים ללא חימום, נאלצו לשרוד בתנאים קשים אשר הגיעו לעתים למינוס חמש (-5) מעלות צלזיוס. לאחרונה, הוענק למשפחות העניות ביותר סיוע באמצעות פרויקט מימון HERF. משרד החקלאות הפלסטיני הכריז כי ככוונתו להעניק פיזיוניים בגין חלק מהנזקים שנגרמו עקב הקרה, וארגוני סיוע החלו בהעברת מימון המיועד להתמודדות עם משבר האקלים. עם זאת, עדיין נותר פער גדול אותו יש להשלים על מנת למנוע משבר הומניטרי קשה. ניתן לעיין בפנייה משולבת מטעם מספר גופים (הרש"פ, האו"ם וארגונים לא ממשלתיים), המציעה פעולה רב-תחומית ומיידית המיועדת לסייע למשפחות הנפגעות, בכתובת

http://www.apis.ps/monitor.php?menu_name=monitor

עדכון OCHA בנושא המצב ההומניטרי בעזה, 18 מרץ 2007, בכתובת:

http://www.ochaopt.org/documents/Gaza_Strip_Fact_Sheet_March_2008_Hebrew.pdf

במהלך יתר ימי החודש, שבה רמת האלימות לזו ששררה לפני המבצע וחלה ירידה ניכרת בכמות הרקטות ששוגרו מעזה אל עבר שטח ישראל. יחד עם זאת, רצועת עזה נותרה מנותקת מהעולם.

ב. מחסור בדלק

המחסור בדלק הפך לבעייה העיקרית המקשה על כל היבטי החיים ברצועה. למרות שמאז חודש ינואר, הוגבל יבוא הדלק למטרות הומניטריות ולצרכים אזרחיים ומסחריים ל-70,000 ליטר בניזן ול-700,000 ליטר סולר בשבוע, השלכות המחסור הפכו משמעותיות במהלך חודש מרץ. נהגים המתינו בתור מהשעה 2 לפנות בוקר, בתקווה לרכוש דלק, ומחירי השוק השחור האמירו ל-10 ש"ח עבור ליטר סולר (לעומת 5.17 ש"ח בתחנות הדלק) ול-20-25 ש"ח עבור ליטר דלק (לעומת 5.99 ש"ח בתחנות הדלק). פקקי התנועה היחידים בעזה מתמשכים מול תחנות הדלק ובמרכז העיר ניתן לראות קבוצות גדולות של אנשים הממתנים למוניות הבודדות שממשיכות לפעול. הביקוש לדלק עלה בחודש מרץ גם משום שהחקלאים והדייגים התכוננו לעונת האסיף ולעונת הסרדינים הדו-שנתית, בהתאמה. (לפרטים אודות השפעת המחסור בדלק על תחומי המים והתברואה, ראו סעיף מים ותברואה).

ג. ירידה בהיקפי הדיג

בחודש מרץ 2008, היה יכול הדגה ברצועת עזה ארבע טונות מטריות (mt), לעומת 248 טונות מטריות בתקופה המקבילה אשתקד. ירידה חדה זו נובעת מהמחסור בדלק ברצועת עזה, מהגבלות שהוטלו על הדייגים הפלסטינים ומהמחסור בחלקי חילוף, אשר מנעו ממאות דייגים את הפעלת סירות הדיג שלהם. אם המצב יימשך, פרנסתם של 3,000 דייגים תהיה בסכנה כתוצאה מאובדן הכנסותיהם. לפי איגוד הדייגים, במשך חודשיים לא התקבלה אספקת דלק עבור 450 סירות דיג קטנות והאיגוד קיבל בחודש שעבר 1,000 ליטר בניזן בלבד, המהווים 0.5% מהצורך – העומד על 200,000 ליטר לחודש. מהאיגוד נמסר כי 519 סירות דיג חדלו לחלוטין מכל פעילות במהלך החודש בשל המחסור בסולר.

האורך הממוצע של עוצר בגדה המערבית עלה ל-24 שעות לאירוע זמני. העוצר שצה"ל מטיל הולכים ומתארכים, בעיקר עקב עלייה חדה בכמות אירועי העוצר שהוטלו בתגובה לתקריות של יידיי אבנים

הארגונים הבאים, בהם סוכנויות או"ם, ארגונים בינלאומיים, וארגונים המעורבים בארגון קבוצות עבודה סיפקו מידע לדו"ח: United Nations Children's Fund (UNICEF), United Nations Development Program (UNDP), United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO), United Nations Food and Agricultural Organization (FAO), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), United Nations Office for the High Commissioner of Human Rights (OHCHR), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Special Coordinator for the Middle East Peace Process (UNSCO), World Food Program (WFP), World Health Organization (WHO), Al Haq, Badil, Save the Children (UK), Defence of Children International – Palestine Section (DCI-PS), Oxfam GB, Palestine Hydrology Group (PHG) and members of the Temporary International Mechanism. (TIM)

סקירה כללית – מיקוד אזורי

הגדה המערבית לרבות ירושלים המזרחית

לקבל בשלב זה מידע לגבי ההשלכות של השביתות במגזר שירותי הבריאות).

עדכון בנושא סגירת אגודות צדקה והפקעת נכסים בעיר חברון

בעקבות צווי הסגירה וההפקעה שהונפקו כנגד אגודת הצדקה האיסלאמית⁶ והתאחדות הנוער האיסלאמי בעיר חברון במהלך חודש פברואר⁷, ביצע צה"ל מספר פשיטות במוסדות האמורים במהלך חודש מרץ ומספר דיירים פונו מהם, ביניהם:

- בתאריך 6 במרץ, פשטו כוחות צה"ל על מחסן (בשטח 1,150 מטרים רבועים) המשמש לאחסון מזון, ציוד משרדי ובגדים עבור בתי יתומים שבכעלות ובתפעול אגודת הצדקה האיסלאמית והחרימו את רכוש האגודה.
- בתאריך 24 במרץ, סרקו כוחות צה"ל בית יתומים המאכלס 200 ילדים ובתאריך 29 במרץ, נסרק בית יתומים המונה 180 ילדות. גורמים בצה"ל מסרו לבתי היתומים הודעה בע"פ כי הם ייסגרו בתאריך 1 באפריל.
- בעקבות הפשיטה שערך צה"ל במשרדי הנהלת התאחדות הנוער האיסלאמי, הצטוו מספר בתי עסק השוכנים במשרד הנהלה לסלק מהמקום את חפציהם ולסגור את עסקיהם עד לתאריך 1 באפריל.
- כמה מבעלי העסקים הצליחו להשיג דחייה בביצוע צו הסגירה, או להביא להקפאת הצו, לאחר תיאום נוסף עם היועץ המשפטי של המנהל האזרחי הישראלי. קיימת הבנה בין מנהלת התיאום והקישור הישראלית (מת"ק - DCL) לבין הרש"פ כי צו צבאי לא ייושם במלואו לפני הגשת עתירות לבכ"צ. בשלב זה, מנהל השר הפלסטיני לעניינים אזרחיים התייעצויות עם גורמים בצד הישראלי על מנת להביא לפתרון הבעיה. (לפרטים נוספים לגבי ההתפתחויות אחרונות, נא לפנות אל OCHA).

בסכנת הריסה מצד צה"ל – התמקדות בכפר אל-עקבה (נפת טובאס)

הכפר אל-עקבה, המונה כ-250 פלסטינים, שוכן באזור C בקצה עמק הירדן, כ-17 ק"מ ממזרח לעיר טובאס. לדברי התושבים, כבעלותם כ-3,500 דונמים של קרקעות רשומות בטאבו, שעליהן שוכן הכפר. תושבי הכפר מתפרנסים בעיקר מחקלאות ומרעיית צאן וסך כל העדרים שברשותם מונים כ-800 ראשים של חיות משק שונות.

הכפר מורכב מ-45 מבנים, אשר ל-35 מתוכם הונפקו צווי הפסקת עבודה בגין היעדר אישור בנייה (לכמה מהמבנים האמורים הונפקו בשלב מאוחר יותר צווי הריסה). לפני עשר שנים, הגישה מועצת הכפר בקשה לתוכנית מתאר, אשר תאפשר לתושבי הכפר לקבל אישורי בנייה, אולם הבקשה מצויה בבדיקה עד היום. צו הפסקת העבודה האחרון שהונפק התקבל בתאריך 13 במרץ 2008. מועצת הכפר אל-עקבה הגישה בקשה לקבלת אישורי בנייה בדיעבד עבור המבנים שבנינם הונפק הצו בחודש מרץ.

בשנת 2003, הונפקו שלושה-עשר צווי הריסה כנגד מסגד הכפר, גן ילדים, משרד התאחדות נשות הכפר, מרפאה, הכנין המשמש לאחסון מחולל החשמל וכנגד מספר מבנים אחרים. מועצת הכפר אל-עקבה הגישה עתירה לבית הדין הגבוה לצדק בישראל (בג"צ) כנגד צוים אלו, ובית הדין הקפיד את ביצוע הצווים עד ליישוב התיק. לדברי מועצת הכפר, גורמים בצה"ל הציגו, בעל-פה, כי הם יאפשרו מתן אישורים עבור מבנים הממוקמים בשטח קטן בתחומי הכפר בלבד, במקום שבו שוכנים המסגד, גן הילדים ומספר בתי. (לפרטים לגבי ההתפתחויות בתיק זה, נא לפנות אל OCHA).

נמשך המשא ומתן בנושא משכורות עובדי הציבור הפלסטינים

במהלך חודש מרץ, התקיימה סדרת דיונים בין איגודי עובדי המגזר הציבורי (UPSE), מורים ועובדי מערכת הבריאות, לבין הממשלת הרשות הפלסטינית (רש"פ) בנושא הפיגורים בתשלום משכורותיהם של עובדי הרש"פ. מאז חודש יולי 2007, משולם לעובדי הרש"פ מדי חודש סכום בסך 1,000 ש"ח (או כ-260 דולר)⁸ עבור פיגורים בתשלום משכורותיהם, יחד עם משכורתם החודשית. העובדים סבורים שסכום זה אינו מספק. בחודש מרץ, איימו עובדי הרש"פ כי יקיימו סדרה של שביתות בתביעה להעלאת שכר אשר תכלול את מלוא הסכום הכלול בפיגור בתשלום משכורותיהם וכן פיצוי עבור יוקר המחיה. בתאריך 15 במרץ 2008, הוקמה ועדת שרים לצורך קיום דיונים בדבר שיטות להעברת המשכורות המעוכבות אל העובדים. אי לכך, הקפידו האיגודים את כל פעילויות המחאה המתוכננות והכריזו על הפוגה בת 10 ימים במאבקם מול הממשלה הפלסטינית. בתאריך 30 במרץ 2008, לאחר סיום ההפוגה, הכריזו עובדי הרש"פ על שביתת מחאה כנגד אי-מילוי תביעותיהם. לפי דובר UPSE, המשמעות של כל אחד מהמורים השובתים היא ש-1.2 מיליון ילדים לא ילכו לבית הספר. (לא ניתן

הגנה על אזרחים

" כל הפעולות ינקטו במטרה להבטיח כיבוד מלא של זכויות הפרט, לפי המשפט ההומניטרי הבינלאומי, משפט זכויות האדם הבינלאומי, ודיני הפליטים"^א

אפר' 08	פב' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	אפר' 07	סה"כ בשנת 2007 (ממוצע חודשי)	סה"כ בשנת 2006 (ממוצע חודשי)	סה"כ בשנת 2005 (ממוצע חודשי)	
מספר ההרוגים הפלסטינים - עימות ישיר¹															
8	6	9	4	1	10	7	10	6	10	8	9	396 (33)	678 (57)	216 (18)	הגדה המערבית
104	67	80	58	25	27	30	37	23	30	54	10				רצועת עזה
1	2	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0				ישראל
מספר הפצועים הפלסטינים - עימות ישיר															
122	58	111	53	77	81	79	92	38	76	94	109	1843 (153)	3194 (266)	1260 (105)	הגדה המערבית
215	143	182	84	50	71	56	62	29	86	187	6				רצועת עזה
מספר ההרוגים הישראלים - עימות ישיר															
3	0	1	2	1	2	1	0	1	0	0	0	13 (1)	25 (2)	48 (4)	שטח פלסטיני כבוש
8	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0				ישראל
מספר הפצועים הישראלים - עימות ישיר															
36	12	11	14	6	13	18	54	3	18	10	22	322 (27)	377 (31)	484 (40)	שטח פלסטיני כבוש
18	23	9	6	0	0	69	2	4	1	20	0				ישראל
מספר ההרוגים הפלסטינים - אלימות פנימית²															
7	2	0	3	1	8	4	1	4	5	7	1	490 (41)	146 (12)	12 (1<)	הגדה המערבית
3	4	9	12	11	16	8	11	11	188	63	16				רצועת עזה
מספר הפצועים הפלסטינים - אלימות פנימית															
19	4	45	2	64	13	24	7	18	25	25	10	2726 (227)	871 (76)	130 (11)	הגדה המערבית
21	19	22	107	116	109	139	119	56	841	308	88				רצועת עזה
חיפושים, מאסרים ועיכובים של צה"ל בגדה המערבית - ממוצע שבועי³															
113	103	94	71	89	78	91	98	86	101	124	126	ממוצע שבועי (102)	ממוצע שבועי (109)	ממוצע שבועי (61)	מבצעי חיפוש
115	94	92	83	88	73	84	93	65	78	105	88	ממוצע שבועי (96)	ממוצע שבועי (101)	ממוצע שבועי (74)	מאסרים ועיכובים

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל הנציב העליון לזכויות אדם של האו"ם (OHCHR), בטל' 2965534 (02) או אל משרד התיאום לעניינים הומניטריים של האו"ם (OCHA), בטל' 582 9962 (02), (קטרין קוק או מאי יאסין).

חברון. בית הספר קורטובה, אשר שימש מטרה להתקפות חוזרות ונשנות מצד מתנחלים, ספג נזקים לאחר שהותקף פעמיים. אחת המתקפות התרחשה במהלך חגיגות חג הפורים. בנוסף לכך, תלמידים מהכפר א-טוואני, בדרום נפת חברון, הותקפו בסוף חודש מרץ בידי מתנחלים המתגוררים בחוות מעון, אשר ידו לעברם אבנים וקיללו אותם. צה"ל התחייב ללוות את הילדים מא-טוואני לאורך כל הדרך אל בית הספר. אולם במהלך החודש האחרון, צה"ל חדל לעשות זאת מדי פעם, ועזב את הילדים במחצית הדרך. מצב זה הוחרף עוד יותר לאחר שהמתנחלים התקינו שער המונע גישה של כלי רכב אל בית הספר. צה"ל לא הסיר את השער, והודיע ל-OCHA כי הוא ממוקם על דרך פרטית. תצפיות שטח הצביעו על כך שבמהלך חגי ישראל, עולה הסבירות למתקפות מצד מתנחלי חברון. הדבר מעלה חששות כבדים בנוגע לביטחונם של התלמידים במהלך חג הפסח. (לתקריות קודמות של אלימות מצד מתנחלי חברון במהלך חגי ישראל, ראו מעקב הומניטרי, ספטמבר 2007).

מספר בתי ספר בעזה ניזוקו או שפעילותם הסדירה שובשה במהלך מבצע "חורף חם" שערך צה"ל בתחילת החודש (לפרטים נוספים, ראו מעקב הומניטרי, פברואר 2008).

במהלך חודש מרץ 2008, נהרגו 28 ילדים פלסטינים כתוצאה מהסכסוך עם ישראל (אחד בידי מתנחל ישראלי והשאר בידי צה"ל) וילד אחד נהרג מפגיעת כדור תועה בעיר עזה. למעט שניים, כל ההרוגים עקב אירועי עימות ישיר נפגעו ברצועת עזה ומרביתם (25) נפגעו בארבעת הימים הראשונים של החודש, במהלך מבצע "חורף חם". בין התאריכים 1-4 במרץ, נהרגו 12 ילדים ברצועת עזה מפגיעת טילי חיל האוויר ושמונה נהרגו מאש חיה. מחצית ההרוגים מפגיעת אש חיה נהרגו בעת ששהו בביתם. באחת התקריות במחנה הפליטים ג'באליה, נהרג נער בן 14 מיירי צלף צה"ל בעת שניסה להביט מהחלון; אחותו בת ה-17 חשה לעזרתו, אך נורתה ונהרגה גם היא בידי כוחות צה"ל. ילדה פלסטינית נוספת, בת 12, נהרגה מאש חיילי צה"ל בעת ששהתה בביתה; כוחות צה"ל לא אפשרו לאמבולנס פלסטיני לגשת אל האזור, והנערה דיממה למוות.

כניגוד למגמות שדווחו במהלך שלוש השנים האחרונות ושעל פיהן מרבית הילדים הפצועים נפגעו בגדה המערבית, הרי שבמהלך החודשים האחרונים, עלה מספר הילדים הפצועים ברצועת עזה על הנתון המקביל בגדה המערבית. מתוך 93 הילדים שנפצעו במהלך אירועי עימות ישיר בחודש מרץ, היו 52 ברצועת עזה. בגדה המערבית, יותר משני שלישי (2/3) מהפציעות (28 מתוך 41) נגרמו במהלך הפגנות מחאה כנגד מבצע "חורף חם", שהתקיימו בתאריכים 2 ו-3 במרץ.

ילדים המוחזקים במעצר

לפחות 324 ילדים פלסטינים, ביניהם 3 ילדות, הוחזקו במתקני מעצר של ישראל בחודש מרץ. 13 ילדים הוחזקו במעצר מנהלי (ללא כתב אישום או משפט), נתון זה מהווה עלייה משמעותית בהשוואה לשלושה הילדים שהוחזקו במעצר מנהלי בחודש פברואר 2008. מבין סה"כ הילדים, הוחזקו 309 במתקני שירות בתי הסוהר הישראלי (שב"ס) ו-15 הוחזקו במרכזי מעצר של צה"ל. מבין הילדים המוחזקים במתקני שב"ס, 14.6% (45) הנם מתחת לגיל 16. השאר, 85.4% (264), הנם נערים בגילאי 16-17 (ביניהם שלוש נערות).

גישה, גרימת נזק והתקפות על מוסדות חינוך

- במהלך חודש מרץ, ערך צה"ל מספר פשיטות על מוסדות הקשורים לאגודת הצדקה האיסלאמית בחברון, המעניקה מחסה, מזון ושירותי חינוך למאות ילדים מקומיים, ואשר שוכנת באזור H1 של העיר חברון¹³. לפי האמור בצו הסגירה וההפקעה שהונפק בחודש פברואר, מספר מוסדות הקשורים לאגודה נדרשים לסגור את שעריהם עד לתאריך 1 באפריל 2008. (ראו סעיף מיקוד אזורי).
- במהלך חודש מרץ, ביצעו מתנחלים ישראלים מספר תקיפות כנגד בתי ספר ותלמידים פלסטינים בקהילות פגיעות בכפ

הגנה על ילדים

"הגנת ילדים כוללת אסטרטגיות ופעולות המכוונות להגנת ילדים מתחת לגיל 18 מפני התעללות, ניצול ואלימות"⁷

ילדים מתחת לגיל 18 ממשיכים להיות קורבנות של מעשי האלימות בין ישראלים ופלסטינים ושל הקונפליקט הפנים פלסטיני האלים. החלטת מועצת הבטחון 1612 שהתקבלה ב-26 ביולי 2005 קובעת במפורש את הצורך בהגנה על ילדים באזורי קונפליקט מזויין. המדדים בפרק זה מנטרים את זכותם של ילדים להגנה, כפי שהדבר נקבע בהחלטה המוזכרת.

אפר' 08	פב' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	אפר' 07	סה"כ בשנת 2007 (מומוצע חודשי)	סה"כ בשנת 2006 (מומוצע חודשי)	סה"כ בשנת 2005 (מומוצע חודשי)	
מספר הילדים הפלסטינים ההרוגים - עימות ישר⁴															
2	0	2	0	0	1	3	2	2	1	0	1	43	127	52	הגדה המערבית
26	10	4	0	2	2	2	6	1	3	9	2	(4)	(11)	(4)	רצועת עזה
מספר הילדים הפלסטינים הפצועים - עימות ישר⁵															
41	12	38	6	17	24	29	21	14	14	22	31	265	470	129	הגדה המערבית
52	17	27	0	0	9	3	2	1	4	10	2	(22)	(39)	(11)	רצועת עזה
מספר הילדים הישראלים ההרוגים - עימות ישר⁶															
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 (>1)	3 (>1)	שטח פלסטיני כבוש
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3 (>1)	ישראל
מספר הילדים הישראלים הפצועים - עימות ישר⁷															
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	שטח פלסטיני כבוש
1	4	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	3 (>1)	7 (>1)	0	ישראל
מספר הילדים הפלסטינים ההרוגים - עימות עקיף⁸															
0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1 (>1)	2 (>1)	5 (>1)	הגדה המערבית
0	1	0	0	0	1	0	2	0	5	1	0	1	6 (>1)	3 (>1)	רצועת עזה
מספר הילדים הפלסטינים ההרוגים - אלימות פלסטינית פנימית⁹															
0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2 (>1)	2 (>1)	0	הגדה המערבית
1	1	0	2	1	5	1	1	1	4	3	1	36 (>3)	11 (>1)	0	רצועת עזה
מספר הילדים הפלסטינים ההרוגים - אלימות פלסטינית פנימית¹⁰															
324	307	327	311	324	319	335	328	375	384	357	381	357	לא ידוע	לא ידוע	הגדה המערבית

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל קרן האו"ם לילדים (UNICEF), בטל-0013 583 02, (סטייון ביורבינסדוטיר או אסמחאן גאטר).

נפרדת באותו מקום, מספר שעות מאוחר יותר, נפצע פלסטיני מפגיעת כדור בעת שנהג במכוניתו על ציר 60.

בנוסף, פלסטינים המתגוררים בכפרים הסמוכים להתנחלויות שילה ורחלים ולמאחז עדי עד דיווחו על התנכלויות חוזרות ונשנות ועל מניעת גישה לשטחים חקלאיים הסמוכים לכפריהם. בתאריך 18 במרץ, גילו פלסטינים תושבי הכפר תורמוס איה כי כ-200 עצי זית, שבבעלות שתיים מהמשפחות, נעקרו וניזוקו ונגרמו נזקים גם לגדר המקיפה את מטע הזיתים. תושבי הכפר דיווחו כי הם ראו מתנחלים תושבי שילה נכנסים אל השדות במהלך הלילה הקודם.

הריסות מבנים בגדה המערבית (המשך הסעיף סקירת נושאים עיקריים)

במהלך חודש מרץ, רובן המכריע של הריסות המבנים (39 מתוך 42) התבצע באזור C, בגין היעדר אישורי בנייה. שלוש ההריסות הנותרות התרחשו במהלך פעילות צה"ל בבית לחם ובטולכרם. אי לכך, הריסות מבנים באזור C הן הגורם לעקירתם מבתיהם של 119 מתוך 134 בני האדם שנעקרו מביתם במהלך החודש (כלומר ל-89% מכלל העקורים), אשר מרביתם היו ילדים. מבין 95 הילדים שנעקרו מביתם במהלך חודש מרץ, 85 התגוררו במחסות ובמבנים שניבנו ללא אישור.

במהלך מרץ 2008, היו הריסות מבנים בנפת חברון הגורם לכמעט מחצית (56 מתוך 199) מקרי העקירה של פלסטינים מבתיהם באזור C, ביניהם 38 ילדים; זאת עקב הריסות המבנים בתאריך 19 במרץ באמנייזל, קוואויס, אום אל-סאפה, אל-דיירט ובאזור שמעבר למחסום בית יאיר. גם לפני שנה, בחודש פברואר 2007, היו הריסות מבנים בנפת חברון הגורם למרבית העקורים (81%); אז נעקרו 92 תושבים (ביניהם 64 ילדים) ממקומות מגוריהם באמנייזל, קוואויס, אום אל-חיר ואכו קוביטה.

עלייה במספר אירועי האלימות מצד מתנחלים כנגד רועי צאן בדרום הגדה המערבית

במהלך חודש מרץ 2008, נרשמה עלייה ניכרת במספר אירועי האלימות מצד מתנחלים כנגד רועי צאן בנפת חברון. מדי שנה, בחודש מרץ, מעבירים הרועים את צאנם אל שטחי מרעה פתוחים. זהו גם החודש שמהלכו מתחילים החקלאים הפלסטינים לחרוש את אדמותיהם, בהכנה לעונת השתילה. בשל תנאי הבצורת הנוכחיים והעלייה במחירי המספוא, זקוקים רועי הצאן הפלסטינים לגישה לשטחים נוספים, אשר חלקם סמוכים להתנחלויות ולמאחזים. עקב כך, חלה במהלך חודש מרץ עלייה במספר העימותים עם מתנחלים ישראלים בקרבת ההתנחלויות והמאחזים.

בתאריך 7 במרץ, רדף מתנחל המתגורר בשכונה החדשה של ההתנחלות כרמל אחר רועי צאן פלסטינים מהקהילה הפלסטינית הסמוכה אום אל-חיר, אשר שהו במקום עם עדריהם. כשלושים מתנחלים ישראלים נוספים הצטרפו אליו והחלו בידוי אבנים אל עבר הרועים ועדריהם. אישה בת 70 נפצעה בעת שהמתנחלים הפילו אותה אל הקרקע. בתאריך 27 במרץ, ירו מתנחלים ישראלים מהמאחז חוות מעון חמישה כדורים אל תוך עדר כבשים שבבעלות פלסטיני מהכפר הקטן מ-ראייר אל-עביד (הסמוך לכפר א-טוואני), בעת שרעו בעמק אל-ח-רובה. המתנחלים הרגו שתי כבשים ופצעו שתיים נוספות. בתאריך 30 במרץ, שלושה מתנחלים רעולי פנים מההתנחלות שמעה, מלוויים בכלב, תקפו גבר פלסטיני בן 70 בעת שרעה את צאנו על אדמתו. במהלך חודש מרץ, תיעד OCHA 10 תקריות נוספות של התנכלויות מצד מתנחלים כנגד רועי צאן באזור הכפר א-טוואני בלבד. דווח גם על תקריות אחרות של התנכלות מצד מתנחלים בנפת חברון, אשר אינן קשורות לרעיית צאן, באזורים תל רומיידה (2 תקריות) ורחוב אל שלאה (2 תקריות) – בעיר חברון, ובאום אל חיר (2) ומעון (1).

עלייה במספר אירועי האלימות מצד מתנחלים בנפת רמאללה

במהלך חודש מרץ, חלה עלייה במספר התקריות שבהן היו מעורבים מתנחלים בצפון ובמערב נפת רמאללה. קצין המת"ק הישראלי ברמאללה דיווח ל-OCHA שבצה"ל ציפו לעלייה במספר התקריות שבהן מעורבים מתנחלים בעקבות הפיגועים בדימונה בחודש פברואר ובישיבת מרכז הרב בירושלים בתחילת חודש מרץ. במהלך החודש, נהרגו שני פלסטינים ואחד נפצע בשלושה אירועי ירי נפרדים. בשתי תקריות נפרדות, מתנחלים ישראלים ירו למוות כפלסטינים בסמוך להתנחלויות בגדה המערבית, בנסיבות לא ברורות: בתאריך 3 במרץ, נורה למוות פלסטיני בן 17 מהכפר אל-מזרעה אל-קיבליה בידי מתנחל ישראלי תושב ההתנחלות טלמון במהלך הפגנת סטודנטים שנערכה באחד משדות הכפר הסמוכים להתנחלות, במחאה על מבצע צה"ל ברצועת עזה; בתאריך 31 במרץ, נורה למוות סטודנט בן 22 מאוניברסיטת ביר זית בידי מתנחל על ציר 60, בסמוך להתנחלות שילה. בנוסף לכך, בתקרית

אלימות ורכוש פרטי

"האוכלוסייה האזרחית ואזרחים פרטיים ייהנו מהגנה כללית מפני סכנות הנובעות ממבצעים צבאיים... האוכלוסייה האזרחית, ככזו, בדומה לאזרחים פרטיים, לא תהיה מטרתן של התקפות. מעשי אלימות או איום במעשי אלימות, שמטרתם העיקרית הינה להפיץ טרור וכחד בקרב האוכלוסייה האזרחית, אסורים"¹¹

מרץ 08	פבר' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	אפר' 07	סה"כ בשנת 2007 (מוצט' חודשי)	סה"כ בשנת 2006 (מוצט' חודשי)	סה"כ בשנת 2005 (מוצט' חודשי)	
אירועים בהם היו מעורבים מתנחלים¹¹															
50	24	285	24	34	47	21	30	37	17	15	21	291 (24)	235 (20)	לא ידוע	מספר האירועים הכולל
12	1	9	3	7	5	9	10	7	6	5	11	76 (6)	63 (5)	לא ידוע	אירועים שהובילו להרג פלסטינים
4	8	1	4	3	2	1	4	0	0	0	4	25 (2)	28 (2)	לא ידוע	אירועים שהובילו להרג מתנחלים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	4 (1>)	11 (1>)	לא ידוע	אירועים שהובילו להרג אזרחים זרים
מספר רקטות הקסאם הפלסטיניות ששוגרו לתוך לעבר ישראל¹²															
347	207	267	155	114	56	97	92	96	140	323	60	1331 (111)	786 1 (149)	194 1 (100)	מרצועת עזה
מספר פגזי הארטילריה ששיגר צה"ל															
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14 111 (1175)	509 (42)	לתוך רצועת עזה
מספר תקיפות חיל האוויר הישראלי															
91	26	33	26	14	11	10	14	13	14	65	3	173 (14)	573 (48)	לא ידוע	ברצועת עזה
מספר פצצות המרגמה ששוגרו מרצועת עזה¹³															
147	98	256	342	118	110	122	135	116	69	45	3	1071 (97)	לא ידוע	לא ידוע	לעבר ישראל
87	145	52	55	34	19	9	17	17	27	0	0	178 (16)	לא ידוע	לא ידוע	לעבר כוחות צה"ל
מספר המבנים שנהרסו - הגדה המערבית¹⁴															
42	34	57	1	7	21	29	17	10	7	8	11	191 (16)	201	לא ידוע	מבנים שנהרסו
20	16	25	0	3	19	5	11	5	2	4	8	90 (7)	56 (5)	לא ידוע	מתוכם, מבני מגורים (מאוכלסים)
מספר המבנים שנהרסו - רצועת עזה															
15	14	1	1	3	0	0	1	1	2	16	0	24 (2)	246 (21)	לא ידוע	מבנים שנהרסו
5	7	1	1	2	0	0	1	1	1	1	0	7 (1>)	127 (11)	לא ידוע	מתוכם, בתי מגורים

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל משרד התיאום לעניינים הומניטריים של האו"ם (OCHA), בטל- 582 9962 (02), (קתרין קוק או מאי יאסין).

גישה וחופש תנועה

"לכל אדם יש את הזכות לחופש התנועה והמגורים בתוך גבולותיה של כל מדינה"

מחוז	ממוצע חודשי 2005	ממוצע חודשי 2006	ממוצע חודשי 2007	אפר' 07	מאי 07	יוני 07	יולי 07	אוג' 07	ספט' 07	אוקט' 07	נוב' 07	דצ' 07	ינו' 08	פב' 08	מרץ 08
מכשולים פיזיים של צה"ל בגדה המערבית¹⁵															
מאוישים	62	74	86	86	86	85	86	86	88	87	87	87	87	87	לא ידוע
לא מאוישים	410	445	467	453	467	471	455	477	475	474	476	476	482	493	לא ידוע
סה"כ	472	518	552	539	552	556	541	563	563	561	563	563	569	580	לא ידוע
מחסומים "מדלנים" או אקראיים - ממוצע שבועי	73	136	113	175	113	105	107	100	104	70	74	50	61	85	88
עוצר שהטיל צה"ל¹⁶															
מספר פעמים - הגדה המערבית	9	4	5	4	5	8	0	3	2	5	17	11	19	11	15
סה"כ שעות עוצר - הגדה המערבית	126	40	73	20	73	48	0	27	77	27	362	93	177	239	360
מספר פעמים - רצועת עזה	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ שעות עוצר - רצועת עזה	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
אירועי גישה שדווחו ע"י ארגוני סיוע הומניטרי¹⁷															
אירועי גישה שדווחו במחסומי הגדה המערבית	לא ידוע	79	40	42	34	38	47	46	41	36	41	47	47	63	139
זמן יציאה ממוצע מרצועת עזה דרך מעבר ארז, בדקות	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע
אירועי אמבולנס בגדה המערבית וגישה של חולים מרצועת עזה שהופנו לקבלת טיפול רפואי בגדה המערבית ובישראל¹⁸															
עיכובי גישה אמבולנסים שדווחו במחסומי הגדה המערבית	לא ידוע	10	28	25	36	39	44	37	27	22	28	לא ידוע	לא ידוע	25	לא ידוע
מקרי מניעת גישה אמבולנסים שדווחו במחסומי הגדה המערבית	לא ידוע	9	23	14	24	32	40	27	20	19	25	לא ידוע	לא ידוע	38	לא ידוע
בקשות להפניה רפואית מטעם MoH (זרז ארז)	לא ידוע	459	735	515	737	413	872	985	715	1103	לא ידוע	לא ידוע	1041	841	1036
מספר בפועל של הפניות רפואיות שזכו לאישור מעבר (זרז ארז)	לא ידוע	416	599	460	664	369	777	787	591	850	לא ידוע	לא ידוע	669	664	683
מספר בפועל של בעלי הפניות רפואיות שהגיעו אל הצד הפלסטיני במטרה לעבור דרך ארז (מספרם של אלו שנדחו בצד הישראלי)	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	789	656	602	645	644	664
גישת פלסטינים לירושלים המזרחיים ולישראל מהשטח הפלסטיני הכבוש¹⁹															
הגדה המערבית (סה"כ ימי סגר)	לא ידוע	לא ידוע	3	13	2	0	0	0	12	6	0	0	5	0	8
רצועת עזה (סה"כ ימי סגר)	לא ידוע	17	לא ידוע	4	1	17	31	31	30	31	30	31	30	29	31
תנועת אנשים מ\אל רצועת עזה - ממוצע יומי²⁰															
עובדים אל ישראל - ארז	1029	378	לא ידוע	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
סוחרים אל ישראל - ארז	107	42	לא ידוע	157	318	262	0	לא ידוע	0	5	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	13	27
ראפה - כמות יוצאים יומית	לא ידוע	423	לא ידוע	383	304	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ראפה - כמות נכנסים יומית	לא ידוע	424	לא ידוע	345	294	125	0	0	0	0	0	0	0	0	0

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל משרד התיאום לעניינים הומניטריים של האו"ם (OCHA), בטל- 582 9962 (02), (ריי דולפין).

גישה וחופש תנועה

"כל אדם אשר נמצא באופן חוקי בשטח מדינה מסוימת זכאי בתחומי הטריטוריה של אותה מדינה לחופש תנועה ולחופש לבחור את מקום מגוריו"²¹

מרוץ 08	פב' 07	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	מוצע חודשי 2007	מוצע חודשי 2006	מוצע חודשי 2005	
תפקוד המעברים ברצועת עזה - אחוז ימי פתיחה/ימי פתיחה מתוכננים²¹														
0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	18%	26%	לא ידוע	57%	לא ידוע	מעבר ראפה
0%	0%	לא ידוע	לא ידוע	0%	0%	0%	0%	26%	46%	85%	לא ידוע	71%	לא ידוע	מעבר קרני
23%	0%	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	32%	68%	95%	100%	15%	43%	לא ידוע	60%	לא ידוע	מעבר סופה
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	96%	100%	96%	100%	92%	96%	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	צינור אספקת הדלק בנחל עוז
תנועת סחורות דרך מעבר קרני - ממוצע יומי²²														
10	20	לא ידוע	לא ידוע	25	24	19	10	13	84	210	לא ידוע	156	לא ידוע	ייבוא דרך קרני - משאיות סחורה, לרבות אספקה הומניטרית
0	0	0	לא ידוע	0	0	0	0	0	12	25	לא ידוע	17	לא ידוע	ייצוא דרך קרני - משאיות סחורה, לרבות אספקה הומניטרית
ייבוא מוצרים אחרים אל רצועת עזה - סה"כ²³														
0	0	0	לא ידוע	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	598 1	527 3	ייבוא דרך סופה - משאיות חצץ (חומרי בניין)
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	403	472	396	474	523	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	583	לא ידוע	ייבוא דרך נחל עוז - מיכליות דלק
הנתונים הכלכליים ונתוני הגישה של הגדה המערבית נבדקים כעת ע"י OCHA														

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל משרד התיאום לעניינים הומניטריים של האו"ם (OCHA), בטל- 582 9962 (02), (ריי דולפין).

מעברי רצועת עזה

במהלך חודש מרץ, חלה עלייה במספר מטעני הסחורה (מטען = משאית עם נגר אחד) שנכנסו אל עזה, בהשוואה לחודש פברואר. המספר עלה מ-1,782 בפברואר (61 ביום) ל-3,399 במרץ (110 ביום). עם זאת, נתון זה מייצג 30% בלבד מכמות הסחורות שהוכנסו לרצועה בחודש מרץ 2007 (11,011 מטענים, או 355 ביום). רובן המכריע של הסחורות היו מוצרי מזון (2,287 משאיות), ולאחריהן דלק (365) ומזון לבע"ח (273). במהלך מרץ הותרה כניסתן לעזה של סחורות כגון חיות משק, שנאים, מחוללים וציוד חקלאי, אשר כניסתן נאסרה במשך חודשים ארוכים. עם זאת, למרות שחלה עלייה במספר המטענים במהלך מרץ, עדיין מדובר בכמות שאינה מספיקה לשינוי המצב ההומניטרי, בהינתן מספר המטענים הנמוך ביחס לביקוש השוטף ובהשוואה לתקופות קודמות, וסוג הסחורות שכניסתן הותרה.

מעבר חולים פלסטינים דרך מעברי רפיח וארז (WHO)

מעבר הגבול ברפיח נפתח מחדש בתאריך 1 במרץ במסגרת הסכם לא רשמי עם רשויות מצרים, שנועד לאפשר את פינויים של מספר מקרים רפואיים. ועדה רפואית מצרית היושבת במעבר הגבול ברפיח הגדירה את החולים הרשאים לעבור: פצועים שנפגעו במהלך מבצע "חורף חם" שערך צה"ל ואשר לא ניתן לסייע להם בבתי החולים של עזה, וחולים הנושאים מסמכי הפנייה לקבלת טיפולי כימותרפיה, רדיותרפיה וניתוחי לב. חולים הסובלים מבעיות אחרות הופנו בחזרה אל בתי החולים של עזה. במהלך התקופה שבין התאריכים 1-12 במרץ 2008, פונו 257 חולים דרך מעבר רפיח. הגבול נפתח מחדש ב-25 במרץ, על מנת לאפשר את חזרתם של חולים שטופלו בבתי חולים במצרים.

לדברי קצין הקישור הפלסטיני במעבר ארז, במהלך 12 הימים הראשונים של חודש מרץ, הגיעו 664 חולים בעלי אישורים אל הצד הפלסטיני של המעבר וחצו אותו לצד הישראלי. רק מקרים רפואיים דחופים, לפי הגדרת נציגי הרשויות הישראליות, הורשו לחצות את המעבר. בין התאריכים 6-12 במרץ, עוכבו חולים במשך יותר מ-8 שעות לפני שהותר להם לעבור. ב-9 במרץ, נמנעה גישתם של שמונה חולים, לאחר עיכובם במשך 12 שעות. הם הורשו לחצות את המעבר ב-10 במרץ. בתאריך 13 במרץ, הורשו שבעה חולים לעבור במעבר ארז ומשם דרך מעבר ניצנה הם עברו לשטח מצרים. ב-16 במרץ, הורשו 21 חולים לחצות את מעבר ארז בדרכם לירדן באמצעות שירות הסעות ישראלי. בשל מורכבות תהליך ההפניה, נפטרו במהלך מרץ ארבעה חולים, ביניהם תינוק בן 12 חודשים, לאחר דחיית בקשותיהם לאישור מעבר דרך ארז (ראו גיליון נתונים בין-ארגוני בנושא רצועת עזה, 18 באפריל 2008).

שעות עוצר בגדה המערבית (המשך הסעיף סקירת נושאים עיקריים)

בחודשים פברואר וספטמבר 2007 דווח פעמיים בלבד על חריגה מממוצע שעות העוצר שהוטלו במהלך אירוע עוצר אחד. אירועים אלה נרשמו במהלך פעילות צה"ל בעיר שכם ובמחנה פליטים מסי 1 (עין בית אל-מא). במהלך החודש הנוכחי, הוטלו מרבית שעות העוצר בכפרים חווארה (נפת שכם), עזון וחאג'יה (נפת קלקיליה) ובכפר מרדה (נפת סלפית). בעזון בלבד, המונה יותר מ-8,000 פלסטינים, הוטלו כ-60% מארועי העוצר במהלך חודש זה, כולם בתגובה לתקריות של יידוי אבנים אל עבר כלי רכב ישראלים שנסעו בכביש 55 אלמ'ההתנחלויות הישראליות שבצפון הגדה המערבית.

תנאים סוציו-אקונומיים

מטופלי בית החולים אל מקאסד נתונים במצב כלכלי קשה

מראיונות שערך צוות המחקר של UNRWA במהלך ביקור שנערך לאחרונה בבית החולים של אגודת הצדקה האיסלאמית "אל מקאסד" בירושלים המזרחית עולה שמצבם הכלכלי של המטופלים התדרדר באופן משמעותי (מתוכם כ-80% הנם תושבי הגדה המערבית ו-20% הנם בעלי תעודת זהות של תושב ירושלים). העובדים הסוציאליים של בית החולים, האחראים על הערכת מצבו הכלכלי של החולה ולבדיקת בקשותיו ותיקו הרפואי, דיווחו כי במהלך החודשים האחרונים גדל באופן ניכר מספר המטופלים המבקשים פטור מתשלום חשבון בית החולים. מרבית המטופלים בבית החולים הנם מובטלים או, במקרה הטוב, מתפרנסים מעבודה לא קבועה, עבור שכר של 50-70 ש"ח ליום עבודה. כמעט כל המטופלים ביקשו פטור מתשלום חלק מהחשבון, או מכולו.

בעוד שהתדרדרות המצב הכלכלי אינה נחלתם הבלעדית של מטופלים המתגוררים באזור מסוים של הגדה המערבית, נראה שתושבי צפון הגדה מצויים בשפל הכלכלי החמור ביותר. לעתים קרובות הם מדווחים שאין ביכולתם לרכוש מוצרי מזון בסיסיים, כגון לחם, או שלא אכלו בשר במשך שישה חודשים. העובדים הסוציאליים דיווחו גם כי במקרים רבים, החולים וקרובי המשפחה המלווים אותם אל בית החולים אינם מסוגלים לעמוד בעלות הנסיעה בחזרה לביתם. הם נאלצים להסתמך על ארגוני צדקה או על תרומות הנאספות על ידי עובדי בית החולים.

אבטלה, עוני ושינויים חברתיים-תרבותיים, כפי שדווחו ע"י UNRWA

- לפי הודעה לתקשורת שמסרה לאחרונה הלשכה הפלסטינית המרכזית לסטטיסטיקה¹⁴ PCBS:
- 4.6% מהפלסטינים מתחת גיל 18 היו מובטלים בשנת 2007 (כולל מקבלי קצבאות), ושיעורי האבטלה בגדה המערבית בקרב צעירים (6.5%) היו גבוהים מאלו שברצועת עזה (1.7%).
- 74% מהילדים המועסקים סווגו כ"עובדים בני משפחה אשר אינם מקבלים תשלום" (96% מהבנות ו-70.7% מהבנים), ו-20.9% הועסקו בתשלום מחוץ לעסק המשפחתי (1.6% מהבנות ו-23.5% מהבנים).
- 41.8% עבדו במגזר החקלאי (46.7% בגדה המערבית ו-12% בעזה) ו-34% הועסקו במסחר, במסעדות ובבתי מלון (27.8% בגדה המערבית ו-71.8% בעזה).

עליית מחירי הזהב והמצב הסוציו-אקונומי הירוד פוגעים במסורת החתונות הפלסטינית

עליית מחירי הזהב בשווקים הבינלאומיים והמקומיים משפיעה על נוהגי החתונה ועל זוגות צעירים בכל רחבי הגדה המערבית. מחיר הזהב המעובד עלה בשיעור של כ-46% מאז אפריל 2007, ובמהלך שישה החודשים האחרונים חלה עליית מחירים תלולה במיוחד. במסגרת חוקי האיסלאם, דרוש מוהר על מנת לקיים חתונה כדין. המוהר הופך לרכושה של הכלה והוא נחשב על פי רוב למעין ביטוח, במקרה של גירושין או התאלמנות. על פי המסורת הנהוגה בשטח הפלסטיני הכבוש, נישואים הנם הזדמנות לשפר את מעמדה החברתי והכלכלי של המשפחה, והדבר מקנה למוהר משנה חשיבות.

מסורת המוהר הפלסטינית אינה מקוימת באופן אחיד. במרכז ובצפון הגדה המערבית המוהר כולל זהב וכמות מסוימת של בגדים, המוענקים לכלה. גודל המוהר נקבע לפי ערך כספי, בטווח של 3,000-5,000 דינרים ירדניים ברמאללה ובאזורים הסובבים אותה, ועד 4,000 דינרים ירדניים בממוצע בצפון. בדרום הגדה המערבית, לעומת זאת, נמדד המוהר ב"כ בגרמים של זהב (300 גרם בממוצע) והבגדים אינם נחשבים בהכרח לחלק בלתי נפרד ממנו.

עם עליית מחיר הזהב, בד בבד עם בעיית האבטלה, חלה ירידה בכמות המוצרים הנרכשים עבור הכלה, וכיחוד של זהב המיועד למוהר. באזורי המרכז והצפון, לא השתנה ערכו של המוהר באופן משמעותי, אולם כמות הזהב שנרכשה בפועל פחתה במהלך החודשים האחרונים. בדרום, משקל הזהב המשמש למוהר, לפי הרשום בהסכמי נישואין, פחת כמעט במחצית במהלך השנה האחרונה, עד ל-100-200 גרם בממוצע.

בניסיון להתמודד עם המצב, זוגות מאורסים מחליטים לעתים קרובות לרכוש כמות מוגבלת של זהב בלבד, או לשאול תכשיטים מקרובי משפחה עבור חגיגת הנישואין, ודוחים את רכישת המוהר המלא למועד מאוחר יותר. היקף מסיבות החתונה צומצם גם הוא בהשוואה לעבר ולעתים קרובות, קיימת הסכמה בין המשתתפים כי לא יביאו מתנות עבור הזוג (מסורת המכונה "כיבוד ללא מעמסה"), והדבר מצמצם עוד יותר את המשאבים הכלכליים העומדים לרשות הזוג הטרי.

תנאים סוציו-אקונומיים

"לכל אדם יש את הזכות לבחור את תעסוקתו באופן חופשי, ואת הזכות לתנאי עבודה צודקים והוגנים, ואת הזכות להגנה מפני אבטלה!"

רבעון ראשון 1999	רבעון ראשון 2000	רבעון ראשון 2001	רבעון ראשון 2002	רבעון ראשון 2003	רבעון ראשון 2004	רבעון ראשון 2005	רבעון שני 2006	רבעון שלישי 2006	רבעון ראשון 2007	רבעון שני 2007	רבעון שלישי 2007	רבעון רביעי 2007
שיעור אבטלה - הגדרה גמישה - באחוזים - PCBS ²⁴												
22.9%	21.8%	22.5%	35.0%	40.3%	31.0%	28.8%	24.2%	25.3%	24.3%	22.6%	25.20%	25.90%
27.9%	21.8%	48.8%	46.4%	37.3%	35.1%	38.0%	38.7%	41.8%	35.4%	32.3%	37.60%	35.30%
24.7%	20.2%	37.7%	38.7%	39.3%	32.3%	31.7%	28.6%	30.3%	27.9%	25.7%	29.10%	28.80%
משקי בית עניים - על בסיס צריכה - באחוזים - PCBS ²⁵												
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	27.7%	38.8%	36.9%	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	16.8%	23.8%	25.9%	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע
מספר הפלסטינים המועסקים בישראל ובהתנחלויות - PCBS ²⁶												
107067	105501	105501	57000	43281	49750	65255	57683	69478	68100	63700	66800	לא ידוע
25758	25380	2580	2000	6295	5849	0	0	0	0	0	0	לא ידוע
132825	130881	107630	59000	49576	55999	65255	57683	69478	68100	63700	66800	לא ידוע
שיעור תלות כלכלית - PCBS ²⁷												
לא ידוע	לא ידוע	5.7	6	6.6	5.7	5.6	5	5	5.0	4.7	4.9	לא ידוע
לא ידוע	לא ידוע	9.1	8.8	7.5	7.5	8.2	8	9	7.3	6.9	7.4	לא ידוע
לא ידוע	לא ידוע	6.6	6.8	6.9	6.3	6.3	6	6	5.7	5.3	5.6	לא ידוע
שינויים במדד המחירים לצרכן - PCBS ²⁸												
19.9%	24.8%	26.0%	32.0%	39.7%	44.2%	49.2%	54.7%	55.3%	57.0%	55.7%	59.3%	64.01%
21.9%	24.7%	22.8%	23.2%	26.4%	32.0%	33.8%	40.0%	41.5%	42.0%	41.9%	46.1%	53.0%
20.7%	20.7%	24.2%	28.4%	36.2%	41.4%	46.1%	52.1%	53.1%	53.5	53.1%	56.9%	62.2%
שינויים ברמת המשכורת היומית בשקלים - PCBS ²⁹												
57.7	61.5	60	57.7	60	62.8	60	69.2	69.2	70.0	69.2	70.0	70.0
45.0	48.2	60	50	50	50	55.8	67.3	65.4	66.9	57.7	57.7	60.7
51.35	54.8	55	53.85	55.6	57.7	57.7	69.2	69.2	69.2	65.4	67.3	69.2

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים פלסטינים של האו"ם (UNRWA), בטל- 589 0500 (02), (ולנטינה דברנדי).

תנאי עוני שנתיים, על בסיס צריכה, של הלשכה הפלסטינית המרכזית לסטטיסטיקה (PCBS)

השטח הפלסטיני הכבוש	רצועת עזה	הגדה המערבית	
20.3%	33%	14.5%	1998
23.6%	41.9%	16.2%	2001
25.6%	37.2%	19.8%	2004
29.5%	43.7%	22.3%	2005
30.8%	50.7%	24%	2006

עוני ניתן להגדרה בשני אופנים: עוני מבוסס-צריכה ועוני מבוסס-הכנסה. לקבלת הבהרות לגבי ההגדרות, ראה הערה מס' 25.

עוני עמוק בשטח הפלסטיני הכבוש, על בסיס צריכה (PCBS)

השטח הפלסטיני הכבוש	רצועת עזה	הגדה המערבית	
12.5%	21.6%	8.4%	1998
19.5%	35.4%	12.0%	2001
16.4%	26.0%	11.6%	2004
18.0%	27.9%	13.1%	2005
18.5%	34.8%	13.0%	2006

מקור: PCBS, עוני בכלסטין (אוגוסט 2007)

סקר כוח העבודה שנערך ברבעון הרביעי של שנת 2007 מטעם הלשכה הפלסטינית המרכזית לסטטיסטיקה (PCBS)

התלות בתעסוקה מטעם הרשות הפלסטינית גדלה: 160,000 מועסקים ע"י הרשות הפלסטינית בשטח הפלסטיני הכבוש

נתון זה מייצג:

- 22.5% מהמועסקים בשטח הפלסטיני הכבוש
- 15.0% מהמועסקים בגדה המערבית
- 41.1% מהמועסקים ברצועת עזה

בריאות

"הבריאות היא מצב של רווחה גופנית, נפשית וחברתית שלמה, ולא רק העדר מחלות וחולשות"

תיאום עם רשויות ישראל, הותרה כניסתם של כל המשלוחים הללו לעזה במועד המתוכנן וללא בעיות, למעט משאית אחת שכניסתה נמנעה ב-18 במרץ. רשויות ישראל טענו שהמשאית נשאה פריט אחד שלא נכלל ברשימת הציוד שהועברה לידיהם. המשלוח עוכב עד לתאריך 19 במרץ.

הערכה תזונתית מהירה ברצועת עזה (UNICEF)

פיקוח על מצבה התזונתי של האוכלוסייה, ובייחוד על מצבם התזונתי של הילדים, הנו חיוני. על כן, הוחלט ב-UNICEF לקיים הערכה תזונתית מהירה ברצועת עזה. ההערכה תבצע ברמת משק הבית, באמצעות מדגם של 750 ילדים מתחת לגיל חמש, המתגוררים בצפון עזה, במזרח עזה ובחן יונס. 15 סוקרים השתתפו בשלב ההכשרה שנערך ב-24 במרץ, ותהליך איסוף הנתונים החל ב-25 במרץ. ניתוח הנתונים ובאורם אמורים להסתיים במהלך השבועיים הראשונים של חודש אפריל, והדוח הסופי יתמקד במדדים התזונתיים העיקריים תת-גדילה, תת-משקל ורזון לברר משמעות של wasting.

שירותי בריאות באל-זוואדין, אום אל-חיר, חמידה ואום עאמר שבגדה המערבית (WHO)

אל-זוואדין, אום אל-חיר, חמידה ואום עאמר הם כפרים אקדמיות קטנות השוכנים באזור C שבדרום חברון. ערמות עפר, חסימות דרכים ומחסומים מקשים על התושבים את הגישה לשירותי בריאות ומצמצמים את יכולתו של MoH להעניק שירותי בריאות סדירים לאוכלוסיית האזור. MoH מנהל בכל אחד מהכפרים מרפאה אחת, המספקת שירותי מודעות וחינוך על בסיס יומי ושירותי בריאות פעמיים בשבוע. שירותי חיסון ניתנים בחמידה ובאום אל-חיר פעמיים בשבוע. על מנת להבטיח לאוכלוסיית דרום חברון גישה אל שירותי בריאות, יש לשדרג את המרפאות הקיימות כך שיוענקו בהן שירותי בריאות נוספים באופן קבוע ולהקים מרפאה ניידת, אשר תאפשר מתן שירותי בריאות, בייחוד באזורים שבהם לא פועל כל ספק שירותי בריאות אחר.

השפעת המחסור בדלק ובחשמל על מתן שירותי הבריאות ברצועת עזה במהלך חודש מרץ (WHO)

כחודש מרץ, חלה ירידה במשך הפסקות החשמל ברצועת עזה, עקב צמצום הביקוש במהלך ימים חמים. כתוצאה מכך, ירדה צריכת הדלק הזמין ורצועת עזה סובלת כעת מהפסקות חשמל באורך שעותיים בממוצע מדי יום¹⁵. במהלך מרץ, פעלו כל בתי החולים של משרד הבריאות הפלסטיני (MoH) במלוא הקיבולת וכלי הרכב של המשרד פעלו גם הם באופן תקין.

המענה לפניית משרד הביאות הפלסטיני MoH לקבלת ציוד רפואי חסר (UNICEF ו-UNFPA)

במהלך פשיטת כוחות צה"ל על רצועת עזה (מבצע "חורף חם"), הכריז MoH על מחסור במגוון של תרופות, ציוד רפואי מתכלה וחומרים כימיים המשמשים בבדיקות מעבדה – ציוד שנדרש על מנת לתת מענה לצרכים רפואיים שנוצרו כתוצאה מהמתקפה. בעקבות הפנייה, סיפק UNFPA ל-MoH תרופות בערך כולל של 30,000 דולר. בנוסף, הוענקו ל-MoH תשע מיטות לידה, מכונת אולטרה-סאונד, תרופות וציוד עבור מחלקות היולדות בעלות של 300,000 דולר, במסגרת תוכנית הסיוע שמפעיל UNFPA באופן סדיר. UNICEF סיפק ל-MoH פריטי תרופות¹⁶ בכמות שתספיק לשישה חודשים, ואת הפריטים הבאים: שתי ערכות חדשות לשעת חירום לטיפול ב-2,000 בני אדם במשך שלושה חודשים; ערכת טיפול נוספת לשעת חירום, לטיפול ב-1,000 בני אדם במשך שלושה חודשים; ושתי ערכות חירום לניתוחים בשעת לידה, המספיקות עבור 100 לידות מורכבות. בנוסף, יחלק UNICEF באמצעות הצלב האדום הפלסטיני, 20 ערכות מים משפחתיות, אשר תספקנה עבור 200 משפחות, 35 ערכות היגינה משפחתיות, עבור 245 בני אדם, ו-60 ערכות היגינה לתינוק, עבור משפחות שאיבדו את ביתן במזרח ג'באליה. UNICEF גם העביר 30 ערכות עזרה ראשונה לבית החולים שבניהול עמותת Patients Benevolent Friend.

זמינותן של תרופות ברצועת עזה (WHO)

למרות שבבעיות תיאום בין הרש"פ וחמאס ממשיות לפגוע בזמינות התרופות ברצועת עזה, חל שיפור במצאי התרופות בבתי מרקחת מרכזיים ברצועה. מספר פריטי התרופות ברמת ימלאי אפיס¹⁷ במהלך חודש מרץ הגיע ל-55 פריטים מתוך 416 הפריטים הנכללים ברשימת התרופות החיוניות (EDL), לעומת 85 פריטים במהלך פברואר 2008. לעומת זאת, חלה ירידה קלה בזמינות הציוד הרפואי. מספר פריטי הציוד הרפואי המצויים במלאי חסר בחודש מרץ הגיע ל-142 פריטים, מתוך 596 הפריטים הנכללים ברשימת הציוד הרפואי החיוני, לעומת 132 בחודש פברואר. ברמה ההיקפית, 36,300 חיסוני חצבת, חזרת ואדמת¹⁸ (MMR), אשר חסרו במתקני MoH ובמרפאות הרפואה הראשונית של UNRWA במשך חמישה חודשים, הועברו לאחרונה ע"י UNICEF וחולקו במרפאות עזה. במהלך חודש מרץ, תיאם WHO את כניסתם לעזה של ארבעה משלוחים (על גבי חמש משאיות), הכוללים 62 משטחי תרופות, ציוד רפואי וחומרי מעבדה, דרך מעבר הסחורות סופה. בנוסף, תיאם WHO את כניסתם לעזה של שני משלוחים (ארבע משאיות), הכוללים 50 משטחים, דרך מעבר כרם שלום. לאחר

"בריאות נפשית הנו מצב מנטאלי וחברתי המאפשר לכרט לממש את היכולות האישיות ולהתמודד בהצלחה עם המתחים הנורמליים בחיי היום יום, לעבוד באופן כורה ולתרום לקהילה"³⁰

מרץ 08	פבר' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	אפר' 07			
מספר כנישות הייעוץ למתן רמאה ראשונית, לפי ספק השירות ³⁰														
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	128532	151637	147942	157267	144.668	137.597	151.293	53833	49270	MoH – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	158.625	162,627	153433	158420	175466	156246	UNRWA – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	ארגונים לא-ממשלתיים – הגדה המערבית		
לא ידוע	185944	לא ידוע	לא ידוע	183092	188620	186780	204728	225021	216294	228046	235922	MoH – רצועת עזה		
לא ידוע	335733	לא ידוע	350073	346932	344883	352782	370,756	386560	324193	350374	336433	UNRWA – רצועת עזה		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	ארגונים לא-ממשלתיים – רצועת עזה		
שיעור אספקת שירותי בריאות, לפי ספק השירות ³¹														
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	17.70%	45.30%	39.40%	47.60%	48.70%	39.0%	18.20%	14.60%	MoH – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	86.20%	86.90%	83%	MoH – רצועת עזה		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	32.40%	16.8%	29.40%	27.70%	34.0%	41.9%	53.6%	48%	ארגונים לא-ממשלתיים – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	6.0%	7.10%	6.60%	ארגונים לא-ממשלתיים – רצועת עזה		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	49.90%	27.40%	22.30%	20.10%	15.20%	14.70%	23.0%	31.40%	בתי חולים ומרפאות פרטיים – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	7.70%	5.80%	10.20%	בתי חולים ומרפאות פרטיים – רצועת עזה		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	10.22%	8.92%	4.53%	2.19%	3.33%	5.95%	כבית – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0.10%	0.20%	0.20%	כבית – רצועת עזה		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	UNRWA – רצועת עזה		
פריטים שאולו ממלאי בתי המרקחת (416 תרופות ו-596 פריטי ציוד חד-פעמי) ³²														
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	18.8%	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	44.7%	25.7%	26.7%	תרופות – הגדה המערבית	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	ציוד חד-פעמי – הגדה המערבית	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	25.20%	21.9%	14.7%	15.63%	19.5%	28.6%	24.0%	תרופות – רצועת עזה	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	34.06%	26.30%	31.50%	30.03%	26.68%	לא ידוע	22.5%	22.8%	ציוד חד-פעמי – רצועת עזה (אזל מהמלאי)
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	61.24%	51.70%	50.67%	49.33%	51.17%	לא ידוע	32.0%	31.6%	ציוד חד-פעמי – רצועת עזה (מלאי לפחות משלושה חודשים)
תת-תזונה בקרב ילדים בגילאי 9-12 חודשים ³³														
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	3.33%	3.29%	3.37%	4.0%	2.84%	2.59%	תת-משקל – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	51.96%	47.20%	50.08%	50.0%	45.0%	45.69%	אנמיה – הגדה המערבית		
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	4.60%	4.10%	4%	3.85%	3.2%	תת-משקל – רצועת עזה
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	63.20%	67.15%	70.39%	69.2%	72.30%	לא ידוע	72.2%	7.23%	אנמיה – רצועת עזה
מספר כנישות הייעוץ לטיפול בשלשולים בקרב ילדי פליטים בגילאי 3-0 שנים במרפאות UNRWA ³⁴														
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	1007	1312	1032	921	1068	637	הגדה המערבית		
לא ידוע	1166	לא ידוע	1123	1374	1232	1325	1,596	1693	1574	1765	1224	רצועת עזה		
מספר המקרים החדשים שפנו לקבלת שירותי בריאות נפש קהילתיים ובבתי חולים ³⁵														
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	161	לא ידוע	155	171	173	151	193	UNRWA – הגדה המערבית	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	3	20	25	47	UNRWA – רצועת עזה	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע					MoH – הגדה המערבית	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	129	106	129	156	147	191	187	MoH – רצועת עזה	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע					ארגונים לא-ממשלתיים – הגדה המערבית	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	30	40	35	50	35	46	58	ארגונים לא-ממשלתיים – רצועת עזה	

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל ארגון הבריאות העולמי (WHO), בטל- 582 3537 (02), (ד"ר ראג'יש שרידהאן).

ביטחון תזונתי וחקלאות

"בטחון במזון מתקיים כאשר לכל בני האדם, בכל זמן, יש גישה למזון בטוח, בכמות מספקת ובעל ערך תזונתי הולם, באופן שמספק את צורכי התזונה ומאפשר לחיות חיים פעילים ובריאים"¹

(מ-3.0 עד לקילוגרם ל-4.5 עד לקילוגרם) במהלך שלושה החודשים האחרונים, עקב עליית מחירי החיטה בשוק הבינלאומי.

עדכון בעניינם של מקרי סעד קשים

החודש הוענק סיוע מטעם משרד הסעד הרווחה הפלסטיני (MoSA) למשפחות של נזקקי סעד בגדה המערבית וברצועת עזה. כל אחת מהמשפחות קיבלה סיוע בסך 1,000 ש.

זמינות מוצרי הבסיס ומחיריהם, וגורמים אחרים המשפיעים על רמת הביטחון התזונתי ברצועת עזה

- במהלך חודש מרץ, כל מוצרי המזון הבסיסיים היו זמינים בשווקי רצועת עזה, למרות שבמקומות מסוימים דווח על מחסור בכשר טרי, בשר קפוא ודגים קפואים. המחסור ברמה המקומית נבע מייבוא לא סדיר ולא מוגבל, וכן ממספר בעיות הקשורות לשינוע הסחורות, עקב מחירי הדלק.
- מחיר קמח החיטה עלה בשיעור של 57% ומחיר האורז עלה ב-6%, בהשוואה לחודש מרץ 2007.
- במהלך השבוע השלישי של חודש מרץ, חלה עלייה פתאומית במחירי הירקות (בעיקר תפוחי האדמה, בשיעור של עד 41%, והעגבניות, בשיעור של עד 89%). עליות מחירים אלו התרחשו בד בבד עם רכישת התוצרת החקלאית המקומית בידי סוכנויות סיוע, לשם חלוקתה למשקי בית עניים וחסרי ביטחון תזונתי. סוף עונת הקציר היה גורם נוסף שתרם לעליית מחיריהם של מספר ירקות (תפוחי אדמה, בצלים, תותים).
- במהלך השבוע האחרון של חודש מרץ, חלה ירידה במחירי הבשר הטרי עקב ייבוא 406 ראשי בקר. חלו תנודות גם במחירי העופות, כתוצאה מזמינותן המוגבלת של ביצים מופרות המיועדות לבקיעה, אשר מיובאות מישראל ועקב קשיים בתכנון מועדי הבקיעה (עקב חוסר השליטה בייבוא). מחיר המזון לבע"ח נותר יציב במהלך חודש מרץ.
- בתאריך 26 במרץ, הכריזו כל המאפיות בעזה על שביתה כללית, במחאה על האיסור שהטילה הממשלה על העלאת מחירה של כיכר לחם מ-8 עד ל-9 ש. המשרד [הפלסטיני] לכלכלה הלאומית יבחן את בקשת השוכתים ויפרסם את מסקנותיו ב-21 באפריל. המאפיות פועלות בשלב זה כרגיל, משום שקיימת אספקת חשמל במהלך היום. עם זאת, אם יתחדשו הפסקות החשמל, 80% מהמאפיות יפסיקו את הייצור, משום שמלאי הסולר המשמש אותן לתדלוק המחוללים אזל.
- הכמות הכוללת של מוצרי המזון שיובאו אל רצועת עזה במהלך חודש מרץ הייתה נמוכה מזו של פברואר 2008. חלה עלייה חדה בכמות הסוכר (בשיעור של 88%), וירידה בכמות האורז (בשיעור של 43%) והקמח (בשיעור של 6%). הכמות הכוללת של מצרכי מזון בסיסיים שיובאו לרצועת עזה ב-18%, בהשוואה לחודש פברואר 2008.

הגדה המערבית

סקר השוק שנערך בגדה המערבית העלה כי כל מצרכי המזון הבסיסיים היו מצויים בשוק וכי חלה עלייה משמעותית במחיריהם של מצרכים בסיסיים, בהשוואה לשנה שעברה. ממצאי סקר השוק הצביעו על עלייה חדה במחירי קמח החיטה, האורז והשמן הצמחי, ב-90%, 62.4% ו-34.8%, בהתאמה, בהשוואה למחירי חודש מרץ 2007. מחיר הלחם, מצרך המזון העיקרי, עלה בשיעור של 50%

מחצית 08	פבר' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	אפר' 07	ממוצע חודשי 2007	ממוצע חודשי 2006	
הפקעה, יישור ותפיסה מחדש של שטחים חקלאיים, בדונם - הגדה המערבית³⁶														
0	0	0	60	20	500	50	30	155	60	260	40	221	131	הופקעו
30	100	26945	6	2	33	75	25	720	130	60	30	216	126	ישרו
21	60	לא ידוע	77	32	470	182	125	370	170	650	203	497	265	אנשים שחיייהם הושפעו
98	110	71	70	150	156	42	90	10	55	50	60	50	83	נתפסו מחדש
הפקעה, יישור ותפיסה מחדש של שטחים חקלאיים, בדונם - רצועת עזה														
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	הופקעו
850	100	6000	1300	0	2750	1400	1600	9100	1330	2000	0	0	1623	ישרו
670	150	לא ידוע	1750	0	1020	2520	1400	400	300	490	0	0	657	אנשים שחיייהם הושפעו
611	40	200	170	0	0	0	0	0	0	0	20	126	35	נתפסו מחדש
השמדה ושיקום של שטחי חממות, בדונם - הגדה המערבית³⁷														
25	7	4797	2	7	20	0	0	100	26	60	130	0	30	הושמדו
84	30	לא ידוע	14	35	117	0	0	140	90	420	350	0	111	אנשים שחיייהם הושפעו
226	39	60	30	285	148	176	134	10	57	50	7	0	76	שוקמו
השמדה ושיקום של שטחי חממות, בדונם - רצועת עזה														
0	0	4561	0	0	0	4	12	0	15	0	2	0	3	הושמדו
0	0	לא ידוע	0	0	0	14	42	0	80	0	14	0	13	אנשים שחיייהם הושפעו
0	0	0	0	50	0	0	0	10	0	0	8	0	6	שוקמו
מספר העצים שהושמדו³⁸														
3150	500	2059	0	140	1500	30	375	80	300	200	100	600	318	עצים שהושמדו בגדה המערבית
49	180	לא ידוע	0	28	130	21	90	20	94	50	70	140	62	אנשים שחיייהם הושפעו
לא ידוע	400	לא ידוע	10000	0	16000	5000	3600	0	0	0	0	0	2883	עצים שהושמדו ברצועת עזה
לא ידוע	150	לא ידוע	1750	0	230	420	1100	0	0	0	0	0	292	מספר הנכגעים
תוצרת חקלאית למסחר שיצאה\נכנסה לרצועת עזה - טונות מטריות³⁹														
14049	לא ידוע	לא ידוע	13902	4753	580	2911	9526	16401	11270	17101	16834	738 15	13983	ייבוא
0	לא ידוע	לא ידוע	238	37	0	0	125	0	422	1495	5503	096 5	2691	ייצוא

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל ארגון המזון והחקלאות (FAO), בטל- 532 1950 (02), (ראנה חנון או עזאם סלאח).

מחיר	פב' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	ממוצע חודשי 2007	ממוצע חודשי 2006	אמת מידה		
מחיר קמעוני של מוצרי מזון בסיסיים - הגדה המערבית, ב-ש⁴⁰															
184.5	205	205	190	190	180	157	133	108.1	100	98.6	128.7	91.0	-	קמח 50 ק"ג	
22.5	23.8	23.8	25	25	22	20.6	17.75	17.75	15.8	16.8	19	18.6	-	שמן זית 1 ק"ג	
5.1	4.9	4.9	4.6	4.6	4.5	4.3	5	4.28	4	4.1	4.3	3.6	-	אורז 1 ק"ג	
9.4	8.7	8.7	7.4	7.4	7.5	7.2	6.163	6.163	5.8	5.9	6.4	5.5	-	שמן צמחי 1 ק"ג	
5.6	5.6	5.6	5.4	5.4	5	5	4.5	4.5	4.6	4.3	4.9	4.8	-	גרגירי חומוס 1 ק"ג	
3	3.1	3.1	3.2	3.2	3.3	3.3	3.51	3.51	3.1	3.2	3.3	3.7	-	סוכר לבן 1 ק"ג	
32.6	32.1	32.1	28	28	25.7	25.7	26	26	26	25	25.5	23.2	-	אבקת חלב 1 ק"ג	
262.7	283.1	283.1	263.6	263.6	248	223	195.923	170.3	159.3	157.9	192.1	150.5	-	סל של 7 פריטים	
מחיר מוצרי מזון בסיסיים - רצועת עזה, ב-ש⁴¹															
130.75	135	135.0	130	130	134.6	118.4	104.6	98	111	82.8	104	82.9	-	קמח 50 ק"ג	
27	27	27.0	27	27	26.6	23.05	22.65	22.85	22.85	22.5	24.09	23.1	-	שמן זית 1 ק"ג	
3.5	3	3.3	3.50	3.50	4	4	4	4	3.7	3.1	3.57	3.3	-	אורז 1 ק"ג	
6.5	6.75	6.8	7	7	7	6.62	6	6	6	5.7	6.28	5.5	-	שמן צמחי 1 ק"ג	
5	5.7	5.7	5.90	5.80	5.8	5	5	5	4.9	5.1	5.36	5.3	-	גרגירי חומוס 1 ק"ג	
2.53	2.6	2.6	2.66	2.66	2.66	2.66	2.66	3.07	3.36	3.3	3.09	4.2	-	סוכר לבן 1 ק"ג	
29	31.7	29.0	28.8	31.10	37.38	38.81	38.81	38.81	41.17	31.8	35.14	33.4	-	אבקת חלב 1 ק"ג	
204.28	211.8	209.4	205	207	218	198.54	183.72	177.7	157.7	154.1	178.6	157.1	-	סל של 7 פריטים	
זמינותם של מוצרי בסיס - רצועת עזה (בהשוואה לאמת המידה - הכמויות הנדרשות לשבוע)															
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	חטיטה - mT
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	חטיטה - ימים
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	סוכר - mT
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	סוכר - ימים
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	אורז - mT
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	אורז - ימים
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	שמן צמחי - mT
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	שמן צמחי - ימים
כמויות המזון המיובאות אל רצועת עזה - טונות מטריות⁴³															
12644	13341	8784	11473	18381	10529	5238	6194	5250	3673	5898	7338	-	-	חטיטה - mT	
1200	2091	3916	1592	2422	2222	549	1979	916	952	857	1382	-	-	אורז	
2991	311	3054	1860	3228	1862	958	2124	963	579	1519	1437	-	-	שמן צמחי	
4692	2496	4984	5250	2817	4576	4151	4208	2570	2952	3292	3350	-	-	סוכר	
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	פירות וירקות
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	מוצרים וסחורות
21527	18239	20738	20175	26848	19189	10942	14505	9699	8156	11566	13512	-	-	סה"כ	
													היקף הדיג ברצועת עזה⁴⁴		
4.0	246	62.7	82.4	135.2	149.1	99.6	316.5	219.0	309.5	687.0	2704.7	1604.2	(in 2005) 2,323	mT	

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל ארגון המזון והחקלאות (FAO), בטל- 532 1950 (02), (ראגה חנון או עזאם סלאח), או אל תוכנית המזון העולמית (WFP), בטל- 540 1340 (02), (סלאח לחאם).

"הזכות למים מקנה לכל אחד גישה למים בטוחים, נגישים וזולים לשימוש ביתי ואישיו"

מרץ 08	פבר' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מומוצע 2007	מומוצע 2006	נקודת הפתיחה לפני האינתיפאדה	
צריכת מים יומית לנפש בגדה המערבית - בליטרים ⁴⁶													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	13	20	19	19	16	20	20	18.8	20.3	-	מינימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	215	197	192	192	220	147	138	178.3	207.2	-	מקסימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	65	63	64	66	67	63	58	60	65.3	90	מומוצע
צריכת מים יומית לנפש ברצועת עזה - בליטרים ⁴⁷													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	25	17	22	24	26	31	29	24.3	37.0	-	מינימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	159	106	101	81	75	84	79	90.5	116.5	-	מקסימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	66	53	60	57	55	63	57	57.8	80.5	95	מומוצע
מחיר מיכל מים בגדה המערבית ב-ש ⁴⁸													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	10	10	10	10	10	10	8	8.5	7.3	-	מינימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	25	27	27	27	30	23	23	22.8	22.5	-	מקסימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	15	15	15	15	16	15	14	14.0	14.0	11.4	מומוצע
מחיר מיכל מים ברצועת עזה ב-ש ⁴⁹													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	35	35	35	35	35	35	35	35	35	-	מינימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	35	35	35	35	35	35	35	35	35	-	מקסימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	35	35	35	35	35	35	35	35	35	-	מומוצע
מספר משקי הבית המחוברים לרשת המים ומשלמים את חשבון המים ⁵⁰													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	34.0%	34.0%	33.0%	35.0%	36.0%	33.0%	35%	35.2%	35.5%	-	הגדה המערבית
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	5.0	6.0%	5.0%	3.8%	2.0%	2.0%	2%	36.3%	4.2%	-	רצועת עזה
אחוז מההכנסה החודשית של משק הבית אשר משמש לתשלום עבור שירותי תברואה ⁵¹													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%	3.0%	2.9%	2.2%	-	הגדה המערבית
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4%	-	רצועת עזה
אחוז כיסוי העלויות באמצעות גביית תשלומי חשבונות מים במועצות כפרים ובעיריות בגדה המערבית ⁵³													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0%	-	מינימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	16.7%	-	מקסימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	13.5%	75.0%	מומוצע
אחוז כיסוי העלויות באמצעות גביית תשלומי חשבונות מים במועצות כפרים ובעיריות ברצועת עזה ⁵⁴													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	-	מינימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	-	מקסימום
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	75.0%	מומוצע

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל קרן האו"ם לילדים (UNICEF), בטל- 140013/ 583 02), (ד"ר סמסון אבנו) או אל הקבוצה ההידרולוגית הפלסטינית (PHG), בטל- 16/15 296 63 02), (באסימה באשיר, מהנדסת).

במהלך חודש מרץ, הוקפאו עבודות הבנייה של מפעל הטיפול של מזרח עזה, עקב סיבות ביטחוניות, ובשל המחסור בחומרי בניין (שכבת בסיס מקשרת, חצץ ומלט) ובדלק. השלמת השלב הראשון של מיזם זה מתוכננת לסוף חודש יוני 2008. שני אגני הסינון הראשונים ישמשו להורדת מפלס אגם מי הביוב הסמוך למפעל הטיפול שבצפון עזה. העבודות שביצעה רשות CMWU בג'באליה, במימון UNICEF, הושלמו. בין עבודות אלו: ניקוי בורות ספיגה, תיקון חלקים מסוימים של רשתות הביוב והמים, החלפת כ-500 מטרים של צינורות פגומים, המשמשים לחלוקת מים, ומבצע ניקיון מסביב לארבע תחנות שאיבה בעזה. אספקת מי השתייה ל-220 בתי ספר בעזה, במרכז הרצועה וברפיח המונים (200,000 ילדים) אשר החלה בתאריך 10 בפברואר 2008, הוארכה עד לסוף שנת הלימודים, בחודש יוני 2008.

- במהלך חודש מרץ, קיבלה רשות המים של יישובי חוף עזה 36% (CMWU) בלבד מצרכיה החודשיים (יש צורך ב-150,000 ליטרים לכל הפחות מדי חודשיים). כתוצאה מכך, לפי 15-30% CMWU, מהתושבים זכו לגישה למים זורמים אחת ליומיים, במשך מספר שעות בלבד. CMWU קיבלה 135 מטרים מעוקבים (מ"ק) של כלור, אשר יספקו את צרכיה עד אמצע חודש אפריל.
- רשויות ישראל מנעו את הכנסתם לעזה של כל חלקי החילוף והציוד של CMWU (צינורות, ססתומים, רשתות מים ומי שופכין וחלקי חילוף אלקטרו-מכאניים), אשר דרושים לתחזוקת רשתות המים והביוב ולשדרוגן. זאת בניגוד להבטחה שניתנה באמצע חודש מרץ לבחון את הרשימה שהועברה ע"י CMWU והבנק העולמי.
- נמשכת הזרמתם של 40,000 מ"ק של מי שופכין מעובדים באופן חלקי אל הים מדי יום ממפעל הטיפול בעזה, כתוצאה מהפסקות החשמל וההספק הנמוך שמפיק המחולל היחיד (KVA 450), בעוד שדרושים 16,000 (KVA 900) מ"ק נוספים של מי שופכין לא מעובדים מוזרמים מדי יום אל הים מאזור מחנה הפליטים א-שאטי, השוכן בקרבת החוף.

"כל הילדים זכאים לחינוך איכותי, המושתת על גישת הזכויות, ומבוסס על תפישת השוויון המגדרי"⁵⁵

מרץ 08	פב' 08	ינו' 08	דצ' 07	נוב' 07	אוקט' 07	ספט' 07	אוג' 07	יולי 07	יוני 07	מאי 07	אפר' 07	מספר בתי ספר	
מספר בתי הספר ששגרת לימודיהם נקטעה במשך יום אחד לפחות - הגדה המערבית⁵⁵													
24	0	0	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	1	106	85	100	בית לחם
0	11	0	0	0	4	15	לא ידוע	לא ידוע	0	214	150	207	חברון
0	0	0	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	160	112	159	דרום חברון
0	0	0	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	1	116	92	113	גינין
0	0	0	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	17	12	20	יריחו
0	0	0	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	לא ידוע	All	37	ירושלים
0	2	0	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	56	16	55	כרברי ירושלים
0	0	13	0	0	5	11	לא ידוע	לא ידוע	0	187	149	196	שכם
0	0	0	0	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	77	61	103	קבטייה
10	6	0	0	14	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	69	10	67	קלקיליה
6	0	2	3	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	161	113	159	רמאללה
3	0	0	3	0	0	0	לא ידוע	לא ידוע	0	58	19	57	סלפיט
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0	39	לא ידוע	-	טובאס
0	0	0	0	0	לא ידוע	0	לא ידוע	לא ידוע	0	110	66	107	טול-כרם
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	1,380	סה"כ בגדה המערבית
מספר בתי הספר ששגרת לימודיהם נקטעה במשך יום אחד לפחות - רצועת עזה⁵⁶													
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0	152	80	151	עזה
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0	66	39	60	צפון עזה
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	3	35	19	64	חן-יונס
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	1	63	44	37	האזור המרכזי
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	0	37	29	34	ראפה
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	346	סה"כ ברצועת עזה

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות אל קרן האו"ם לילדים (UNICEF), בטל- 583 0013 (02), (שאו פוטונג), ואל ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם (UNESCO), בטל- 295 9740 (02), (מגומי ווטנאבה).

בליל ה-2 במרץ, הסתערו כוחות צה"ל על בית הספר היסודי סדיק חרייה שבאזור דרום הר חברון, החיילים גרמו נזק לכיתות, החרמו שלושה מחשבים ומספר תקליטורים מספריית בית הספר וכן מספר תיקי מסמכים ואת התיקים האישיים המכילים את פרטיהם של מורים ותלמידים.

לפי נתוני המשרד לחינוך והשכלה גבוהה (MoEHE):

- במהלך חודש מרץ, שובשה שיגרת לימודיהם של 20,303 תלמידים במשך יום אחד לפחות עקב עוצר שהטיל צה"ל. 10 בתי ספר בקלקיליה, המונים 5,775 תלמידים, נסגרו בתאריכים 3, 5, 11 ו-16 במרץ 2008. בנוסף לכך, שלושה בתי ספר בסלפיט, המונים 578 תלמידים, נסגרו בתאריך 11 במרץ.
- כאות סולידריות עם תושבי עזה במהלך מבצע "חורף חם" שערך צה"ל, סגר משרד MOEHE בתי ספר בבית לחם, המונים 11,498 תלמידים, בתאריכים 2 ו-3 במרץ. שישה בתי ספר ברמאללה, המונים 2,452 תלמידים, נסגרו בתאריכים 3 ו-4 במרץ.
- במהלך החודש, עצרו כוחות צה"ל מנהל בית ספר אחד ושני מורים. שני סטודנטים נהרגו, 42 נפצעו ו-16 סטודנטים נעצרו בידי צה"ל.

המענה המוסדי למשבר

סיוע הומניטרי וסיוע לצרכי פיתוח בשטחים הכבושים

USAID	התחייבויות נוספות של הנציבות האירופית (EC)	ECHO	ארגונים לא-משלתיים פלסטינים	ארגונים לא-משלתיים	ICRC	האוי"ם ו-CAP	מימון (במיליוני דולרים)
386	241	35	לא ידוע	לא ידוע	30.6	193.3	2005
176	225	104.4	לא ידוע	לא ידוע	34.5	273	2006
29.8°	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	57.4 (appeal)	272.7	2007
לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	130.2	2008

מקור: Relief web, אתרי האינטרנט של ICRC, ECHO, USAID.
* עד לחודש אפריל

תהליך הפניה המשולבת (CAP)

אחוז המימון של CAP 07 (נכון לתאריך 18 באפריל 2007)	אחוז המימון של CAP 08 (נכון לתאריך 18 באפריל 2008)	CAP 2008			CAP 2007 - revised May 2007			In \$ million	תחום
		מימון במיליוני דולרים	מספר הפרויקטים	דרישות במיליוני דולרים	דרישות במיליוני דולרים (נכון לתאריך 18 באפריל 2008)	מספר הפרויקטים	דרישות במיליוני דולרים		
36%	9%	2.1	26	22.2	6.7	14	11.3	חקלאות	
81%	22%	4.1	8	18.3	17.3	7	14.2	שירותי תיאום ותמיכה	
37%	11%	17.8	17	158	57.4	17	198.1	שיקום כלכלי ותשתיות	
84%	0%	0	6	7.9	7.3	4	9.1	חינוך	
93%	21%	32.6	9	156.1	149.9	8	149.7	מזון	
66%	20%	8	26	40.1	28.1	30	35.7	בריאות ופסיכו-סוציאלי	
66%	29%	2.5	15	8.7	0.5	4	1.7	הגנה	
13%	1%	0.3	17	42.9	5.0	19	35.0	מים ותברואה	
17%	-	0	-	-	0.4	-	0.0	מחסה ומוצרים שאינם מזון	
100%	0%	0	1	5.5	0.1	-	0.0	רב תחומי	
-	100+%	62.8	1	2	-	-	-	תחום שטרם הוגדר	
-	0%	0	1	0.2	-	-	-	סילוק מוקשים	
61%	28%	130.2	127	461.9	272.7	103	454.7	סה"כ	

מקור: OCHA, מערכת מעקב פיננסי (FTS).

התקציב התפעולי של הרשות הפלסטינית

2007 תקציב		2006		2005		במיליוני דולרים
%	במיליוני דולרים	%	במיליוני דולרים	%	במיליוני דולרים	
51	1280	24	344	40	894	רווחי סליקה שנגבו ע"י ממשלת ישראל
13	336	26	378	22	476	הכנסות מקומיות
36	907	51	738	16	349	מימון חיצוני לשם תמיכה תקציבית
0	0	-2	-25	22	477	סה"כ מימון אחר, לרבות דיבידנד קרן ההשקעות הפלסטינית מתן אשראי נטו
100	2523	100	1435	100	2196	סה"כ

מקור: דוחות הבנק העולמי, קרן המטבע הבינלאומית, מנגנון המימון הבינלאומי הזמני, סוכנויות האו"ם.
מקור: התפתחויות מקרו-כלכליות ופיסקליות בגדה המערבית ובעזה. 17 בדצמבר 2007. מקורות ההכנסה האמורים לעיל ממונים את תקציב התפעול של הרש"פ. סכום ההלוואה נטו, כפרי עלות, אינו נכלל בטבלה זו.

מנגנון המימון הבינלאומי הזמני (TIM)

סעיף מימון נכון לתאריך 31 במרץ 2008	התחייבויות מאושרות במיליוני דולרים	במיליוני דולרים
55.30	96.03	ESSP \ חלון 1 TIM
202.40	206.98	חלון 2 TIM
677.10	713.40	חלון 2 TIM
934.80	1016.41	סה"כ

חלון II: חלון II של מנגנון המימון הבינלאומי ממומן כמולאו ע"י הנציבות האירופית במטרה להבטיח גישה לחשמל, שירותי בריאות ותברואה.

1. אספקת חירום של דלק

תחום	מספר מתקנים	הערה: TIM הפסיק בהדרגה את תוכנית אספקת הדלק בעיתות חרום, אשר הסתיימה בתאריך 22 במאי 2007
בתי חולים ומרכזי רפואה	45	1.4
מערכת המים	103	2.1
מערכת מי השופכין	75	0.8
מחוללי חשמל כלליים	6	0.8
סיוע באסון אום אל-נאסר	29	0.01
סה"כ	258	5.1
עלות כוללת במיליוני דולרים, נכון לתאריך 11 באוקטובר 2007		5.3

לאחר תיקונה החלקי של תחנת הכוח בעזה בחודש נובמבר 2007, הפסיק TIM בהדרגה את תוכנית חלוקת הדלק בעיתות חרום, אשר הסתיימה בתאריך 22 במאי 2007.

(2) תמיכה לצורכי הפקת ואספקת חשמל

עלות במיליוני דולרים, נכון לתאריך 11 בינואר 2008	דלק שהתקבל, במיליוני ליטרים, נכון לתאריך 31 במרץ 2008	
167.0	140	תחנת הכוח של עזה
8.2		הפקת חשמל בעזה
5.1		אספקת חשמל בעזה
12.5		הפקת חשמל בגדה המערבית
	192.8	עלות כוללת במיליוני דולרים, נכון לתאריך 31 במרץ 2008

(3) גישה לטיפול רפואי ברמה גבוהה

עלות במיליוני דולרים (תשלום חד-פעמי במהלך שנת 2006)	
4.3	עלות ההפניות לבתי חולים בירושלים המזרחיים, במיליוני דולרים

חלון III: חלון III של מנגנון המימון הבינלאומי ממומן ע"י הנציבות האירופית, מדינות החברות באיחוד האירופי ומדינות אחרות. הוא מספק סעד לכמיליון פלסטינים פגיעים או עניים, אשר הושפעו מהמשבר הנוכחי, באמצעות סיוע ישיר בכסף מזומן.

סוג	מספר המוטבים	מספר הקצבות שהתקבלו	סכום כולל שהתקבל, בדולרים, נכון לתאריך 31 במרץ 08
עובדים של ספקי שירותי בריאות, בעלי הכנסה נמוכה	12000	19	105.6
ספקי שירותים לציבור, בעלי הכנסה נמוכה	59000	17	426.4
פנסיונרים	6700	17	45
התוכנית למקרים של קושי חברתי עבור מעוטי יכולת	40000	7	80.4
מוטבי התוכנית למקרים של קושי חברתי - מזון תמורת עבודה \ תוכנית ההכשרה	39000	1	11
עובדי המשטרה האזרחית	16000	2	9

הערה: קצבת המשטרה האזרחית היא תרומה חד-פעמית שהוענקה ע"י ממשלת הולנד. מקור: מנגנון המימון הבינלאומי הזמני, עדכון בנושא התקדמות היישום. מבוסס על נתוני TIM; במקור בירו. נכון לתאריך 29 במרץ, 1 יורו = 1.53 דולר.

מקורות ורציונאל

שלושה גורמים חברו יחד ותרמו להיווצרות המשבר ההומניטרי בשטחים הכבושים:

1. העדר הגנה על אזרחים והתגברות אלימות. 2. החמרת ההגבלות על התנועה בשטחים הכבושים ו-3. המשבר הפיננסי והמוסדי שפקד את הרשות הפלסטינית (רש"פ) בעיקבות ניצחונה של תנועת החמאס בבחירות למועצה המחוקקת הפלסטינית (PLC) שנערכו בינואר 2006. משבר זה הסתיים ביוני 2007 אך אותותיו עדיין ניכרים.

אירגון OCHA עוקב משנת 2002 אחר ההתפתחויות בשטחים הכבושים ומדווח מדי חודש על נושאים של הגנה על אזרחים והגבלות התנועה בשטחים הכבושים. ואולם, בעיקבות ההידרדרות הנמשכת במצב ההומניטרי בשטחים הכבושים, חברו יחד מספר סוכנויות של האו"ם ואירגונים לא ממשלתיים שהשתתפו בפניה המושלבת לגיוס תרומות (CAP) והפיקו יחדיו את המעקב ההומניטרי. זהו פרסום חודשי ובו מעקב שיטתי אחר ההתפתחויות בשטח, תוך התמקדות במדדים הומניטריים עיקריים בסקטורים הבאים: הגנה על אזרחים, הגנה על ילדים, תנאים סוציו-אקונומיים, בריאות, כולל תמיכה פסיכו-סוציאלית, בטחון במזון, חקלאות, חינוך, מים ותברואה. דיווח זה כולל גם מידע על הגבלות תנועה וחופש גישה הומניטרי ומעקב אחרי התחייבויות ברטיני משנת 2002. (התחייבויות שנתנה ממשלת ישראל לשליחת מזכ"ל האו"ם שבקרה באזור ב-2002 ועניין הבטחת עקרונות ההגנה על אזרחים והבטחת גישה הומניטרית.)

המעקב ההומניטרי הנוכחי מסתמך על החלטות מועצת הביטחון, ההכרזה האוניברסאלית על זכויות האדם, החוק ההומניטרי הבינלאומי (IHL) והסכם המעברים (AMA) ושואב מהם את הסטנדרטים לניטור מדדי ההגנה, הגישה וחופש התנועה. המגזרים השונים קבעו את העקרונות ההומניטריים המקובלים כנקודת התייחסות התחלתית ופתחו מדדים שבאמצעותם ניתן לאמוד את המצב ההומניטרי במצב של קונפליקט ממושך ומתמשך, כמו זה השורר בשטחים הכבושים. (ראו הגדרת המדדים בסעיף "הגדרת מושגים בטבלאות").

המעקב ההומניטרי משתמש בשילוב של מדדים הומניטריים, בתצפיות שדה מאוששות, ובדיווחים ממקורות מוסמכים על המצב הסוציו-אקונומי וההומניטרי השורר בשטחים הכבושים, על מנת לנתח באמצעותם את המצב. בכוחן של שיטות מגוונות אלה לספק נקודות מבט שונות על המצב השורר בשטחים. המדדים ההומניטריים חושפים שינויים בטווח הרחוק יותר, כמו גם הסתמנות של מגמות חדשות מדי חודש. תצפיות השדה ממחישות סימנים של מתח שעשוי להצביע על שינויים עתידיים. הדו"חות מספקים מידע ספציפי בנושאים ממוקדים או מתארים את התמונה הרחבה יותר על הנעשה בשטחים הכבושים.

האירגונים וקבוצות העבודה הבאים משתתפים בהפקת המעקב ההומניטרי:

תחום	ניהול תחום
הגנה	OHCHR/OCHA
סוציו-אקונומי	UNRWA
בריאות	WHO
פסיכו-סוציאלי והגנה מפני אלימות	(United Nations Children's Fund UNICEF)
מזון	WFP
חקלאות	FAO
חינוך	UNICEF
מים ותברואה	UNICEF
תיאום וביטחון	(United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA

הגדרת מושגים בטבלאות

הגנה על אזרחים

1. מספר הנפגעים הפלסטינים והישראלים (הרוגים ופצועים) כתוצאה ישירה מהסכסוך. המקור: OCHA. הנפגעים הנכללים בנתונים אלה כוללים את כלל הנפגעים כתוצאה ישירה מהסכסוך עם ישראל וכיבוש השטחים על ידה, כולל מבצעים צבאיים, הפגזות ארטילריה, מבצעי חיפוש ומעצר, הפגזות נגד הגדר, חיסולים ממוקדים, אלימות מתנחלים וכו'. הנתונים אינם כוללים נפגעים באירועים הקשורים לסכסוך בעקיפין, כגון נפגעים מהתפוצצות עצמים לא מזוהים (נפל תחמושת) ואירועים שנסיבותיהם אינן ברורות או שהן שנויות במחלוקת. הנתונים מתייחסים לכלל הנפגעים, ככל הגילאים ומשני המינים גם יחד.
2. מספר הנפגעים הפלסטינים כתוצאה מאלמות פנימית. המקור: OCHA. על הנפגעים הכלולים בקטגוריה זו נמנים קורבנות מעשי איבה בין הפלגים הפלסטיניים היריבים, מאבקים בין משפחות, הפגזות פנימיות, (הקשורות לעימות/כיבוש) וכן ירי באנשים החשודים בשיתוף פעולה עם ישראל. הדיווח השיטתי על אירועים אלה החל במאי 2006 והנתונים המתייחסים לתקופות קודמות אינם מלאים.
3. מספר מבצעי החיפוש והמעצר, מספר המעצרים והעיוכים לחקירה. המקור: OCHA. מדדים אלה מתייחסים לפעולות המבוצעות על ידי כוחות הבטחון הישראליים ושכמהלכם מתבצעים חיפושים בבתי התושבים. מאז ההתנתקות החד-צדדית של ישראל מרצועת עזה, מרביתן של פעולות אלה מתבצעות בערי ובכפרי הגדה המערבית ובמהלכן מתבצעים לעיתים קרובות מעצרים. עיכוב לחקירה (ללא מעצר) נמשך בדרך כלל ימים מספר, אבל ניתן להאריך את משך העיכוב לשלושה חודשים ואף יותר.

הגנה על ילדים

4. מספר הילדים הפלסטינים שנהרגו כתוצאה ישירה מהסכסוך. המקור: OCHA. מדד זה משמש לניטור החלטת מועצת הבטחון של האו"ם מס' 1612, שהתקבלה ב-26 ביולי 2005 ומתייחסת להגנה על ילדים בסכסוכים מזוינים. ילדים נפגעים ונהרגים בתקריות הקשורות ישירות לסכסוך והכיבוש. הנתונים כוללים ילדים שנהרגו בעת מבצעים של צה"ל, הפגזות ארטילריה, מבצעי חיפוש ומעצר, הפגזות נגד הגדר, חיסולים ממוקדים, אלימות מתנחלים וכו'.
5. מספר הילדים הפלסטינים שנפצעו כתוצאה ישירה מהסכסוך. המקור: OCHA. מדד זה משמש לניטור החלטת מועצת הבטחון של האו"ם מס' 1612. ילדים נפצעים בתקריות הקשורות ישירות לסכסוך והכיבוש. הנתונים כוללים ילדים שנהרגו בעת מבצעים של צה"ל, הפגזות ארטילריה, מבצעי חיפוש ומעצר, הפגזות נגד הגדר, חיסולים ממוקדים, אלימות מתנחלים וכו'.
6. מספר הילדים ישראלים שנהרגו כתוצאה ישירה מהסכסוך. המקור: OCHA. מדד זה משמש לניטור החלטת מועצת הבטחון של האו"ם מס' 1612.
7. מספר הילדים ישראלים שנפצעו כתוצאה ישירה מהסכסוך. המקור: OCHA. מדד זה משמש לניטור החלטת מועצת הבטחון של האו"ם מס' 1612.
8. מספר הילדים הפלסטינים שנהרגו כתוצאה עקיפה מהסכסוך. אלה הם ילדים שנהרגו בתקריות הקשורות בעקיפין לסכסוך ולכיבוש, כגון התפוצצות עצמים לא מזוהים (נפל תחמושת), תאונות דרכים בשטחים בהן מעורבים כלי רכב ישראליים, התפוצצות רקטות מתוצרת מקומית (קסאמים), מוות בבתי כלא, מוות ממחלה כאשר סביר להניח שהמוות אירע בשל התנאים הרפואיים השוררים בעת מבצע צבאי או כאשר הגישה לקבלת טיפול רפואי נמנעה.
9. מספר הילדים הפלסטינים שנהרגו כתוצאה מאלמות פנים פלסטינית. המקור: OCHA. מדד זה משמש לניטור החלטת מועצת הבטחון של האו"ם מס' 1612. ילדים נהרגים בתקריות כתוצאה של מאבקים בין הפלגים או בין משפחות, הפגזות פנימיות (הקשורות לעימות/כיבוש) וכן ירי באנשים החשודים בשיתוף פעולה עם ישראל. הדיווח השיטתי על אירועים אלה החל במאי 2006 והנתונים המתייחסים לתקופות קודמות אינם מלאים. הנתונים אינם כוללים את מספר הילדים שנהרגו כתוצאה מרשלנות בטיפול בחומרי נפץ.
10. מספר הילדים הפלסטינים המוחזקים במעצר על ידי הרשויות הישראליות. המקור: DCI, מ-1 בינואר 2007. מדד זה משקף את הרמה הכללית של המתיחות בגדה המערבית. אמנת האו"ם לזכויות הילד קובעת כי שלילת חופש מילדים צריכה להיות בחזקת המוצא האחרון ולפרק הזמן הקצר ביותר.

אלימות ורכוש פרטי

11. תקריות בהן מעורבים מתנחלים. המקור: OCHA. מדד זה מצביע על רמת המתח השורר בין פלסטינים ומתנחלים בגדה המערבית. תקרית היא אירוע שבמהלכו מתבצעת פעולה אלימה על ידי מתנחל כנגד פלסטיני או להפך, או כנגד זר המתגורר בקהילה פלסטינית (כגון משקיפים בינלאומיים) והיכול להסתיים במוות או בפציעה, אך לא בהכרח. בפעולה האלימה יכולה להיות מעורבת מכונית – יידי אבנים במכונית נוסעת או נהיגה פרועה ברכב באופן שמסכן עוברי אורח כל צורה של התגרות כגון הפחדה או איום פיזי, יידי אבנים, מרדף אחרי בני אדם מבלי לגרום לנפגעים. תקרית הקשורה ברכוש, נזק לבית פרטי, אדמה, מקנה, וכדומה וכל תקרית שמהלכה מתבצעת השגת גבול או כניסה לשטח פרטי. מדדים אלה מתייחסים גם לתקריות בהן צה"ל סוגר שטח מסויים לכניסת פלסטיני בשל נוכחות או פעילות מתנחלים במקום.
12. מספר רקטות הקסאם מתוצרת עצמית, פגזי ארטילריה של צה"ל ותקיפות חיל האוויר הישראלי ברצועת עזה וממנה. המקור: משרד OCHA בעיר עזה, בהסתמך על נתונים משניים המסופקים על ידי אונר"א ומשרד הקישור הפלסטיני. מדדים אלה מצביעים על מגמות ועל רמת הסכסוך ברצועת עזה. הנתונים כוללים רקטות קסאם שנורו מהרצועה לעבר ישראל אך התפוצצו בשטחה.
13. לפני יולי 2007 הנתונים אודות ירי פצצות מרגמה התייחסו למספר הפצצות שנורו לעבר יחידות צה"ל ברצועה. מאז יולי 2007 מתבצע פילוח של נתון זה.
14. מספר המבנים שצה"ל הרס בגדה המערבית וברצועת עזה. המקור: OCHA. מבנה נחשב להרוס כאשר הוא נהרס לחלוטין, ניזוק ללא תקנה באופן כזה שיש צורך להרוס אותו עד היסוד לפני שניתן להתחיל בכפולות שיקוף המספר כולל מבנים שנהרסו בידי בעליהם עקב קבלת צו הריסה

מהשלטונות הישראליים. מרבית הריסות המבנים מתבצעות כאשר למבנה אין, לכאורה, רישיון בנייה תקף, חלק מההריסות מתבצעות בעת פעילות צבאית ואחרות בשל בניית הגדר. ברצועת עזה מרבית ההריסות מתבצעות בעת תקיפה של חיל האוויר הישראלי או בעת פלישה קרקעית. מבנה מיושב הוא מבנה שבו מתגוררים בני אדם, או חוסים בו זמנית לצרכים עונתיים, כמו למשל בעונת קטיף הזיתים.

גישה וחופש תנועה

15. מכשולים פיזיים של צה"ל בגדה המערבית. המקור: OCHA. תנועת הפלסטינים בגדה המערבית מוגבלת על ידי סדרת מכשולים פיזיים כגון מחסומים, חסימות דרכים (באמצעות קוביות בטון), תעלות, תלי עפר וכדומה. מחסומי פתע משבשים עוד יותר את חופש התנועה בהיותם מוצבים בשעות שיא בתנועה, בשעות הבוקר ולפנות ערב. עיכובים של יותר משעה נרשמים בדרך כלל במחסומים נייחים ובשל טבעם הלא צפוי מתקשים הפלסטינים לתכנן את נסיעותיהם. אירועי עוצר המתחילים בחודש מסויים ונמשכים גם בחודש שאחריו נספרות כתקרית אחת. ב-2007 היו שלוש תקריות מעין אלה.
16. עוצר המוטל על ידי צה"ל - המקור: OCHA. משך העוצר נספר פעם אחת עבור כל אירוע. עוצר המוטל על מספר שכונות בעת ובעונה אחת נספר כאירוע אחד. עוצר המוסר ומוטל שנית באותו יום נספר כשתי תקריות. אירוע עוצר אחד יכול להמשיך מספר ימים.
17. תקריות גישה המדווחות על ידי אירגונים בינלאומיים. המקור: טופסי דיווח של ACIS הנאספים על עדי עובדי OCHA ו-UNRWA בגדה המערבית וברצועת עזה. החלטת מועצת הבטחון 1405 שהתקבלה ב-2002 מדגישה את "הדחיפות והחיוניות של גישה חופשית לאירגונים הומניטריים ואירגוני בריאות עבור האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית". בנוסף, ממשלת ישראל התחייבה "לסייע לפעולתם השוטפת של אירגוני הסיוע הבינלאומיים..." (התחייבות ברטיני, 2002). בשיחות בין UNSCO וגורמים צבאיים ישראלים סוכם כי אנשי אירגונים בינלאומיים לא אמורים להמתין במעבר ארז יותר מ-20 דקות.
18. תקריות עם אמבולנסים - עיכוב ומניע גישה בגדה המערבית ותנועה לצרכים רפואיים מרצועת עזה. המקור: הסהר האדום הפלסטיני (PRCS) ואירגון הבריאות העולמי WHO. התקריות דווחו על ידי צוותי הסהר האדום הפלסטיני במחסומים בגדה המערבית. רק תקריות בהן נוצר עיכוב של למעלה מ-30 דקות מדווחות. חולים בעלי הפניות רפואיות מטעם משרד הבריאות הפלסטיני, הזקוקים לטיפול רפואי מחוץ לרצועת עזה, נדרשים לנסוע לגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית או לישראל, דרך מעבר ארז. חולים הזקוקים לטיפול רפואי בחו"ל נדרשים לצאת את הרצועה דרך מעבר רפיח. חולים המבקשים להיכנס לישראל או לעבור דרכה לגדה או לירדן נדרשים לקבל היתרים מהשלטונות הישראליים.
19. גישה חיזונית אל ומהשטחים הכבושים - ימי סגר. המקור: משרד העבודה הפלסטיני, דוחות סגר, דו"ח מעקב דו שבועי של OCHA אחר יישום הסכם המעברים (AMA). ימי סגר הם ימים בהם תושבי הגדה המערבית אינם יכולים להיכנס לירושלים או לישראל, ללא קשר להיתרים התקפים שבידיהם. בדרך כלל איסור זה איננו חל על עובדי אירגונים בינלאומיים, צוותים רפואיים, מקרים הומניטריים ועל פלסטינים מהגדה הבאים להתדיין בבתי משפט ישראליים. ברצועת עזה ימי הסגר הם ימים בהם מעבר ארז סגור כפני פלסטינים, כמדווח בדוחות AMA הדו-שבועיים.
20. תנועת אנשים אל ומחוץ לרצועת עזה - ממוצע יומי. המקור: משרד OCHA בעיר עזה; משטרת הדרכונים והגבולות של הרש"פ (הרשות הפלסטינית); צוות הסיוע האירופי במעבר הגבול רפיח (EU BAM). שלטונות ישראל מפקחים מרחוק על העוברים ושבים במעבר רפיח ובסמכותם למנוע מעבר של אנשים מצד לצד. מעבר רפיח איננו יכול לתפקד ללא נוכחות צוות ה- EU BAM התלוי במעבר כרם שלום הנמצא בשליטה ישראלית על מנת להגיע לרפיח.
21. תפעול מעברי הרצועה - אחוז הימים בהם פועלים המעברים (מכלל הימים המתוכננים לעבודה, לא כולל שבתונים). המקור: דו"ח מעקב דו-שבועי ליישום 1 AMA. מעבר קרני מתוכנן לפעול ששה ימים בשבוע; 2. מעבר סופה מתוכנן לפעול חמישה ימים ולעיתים הוא פועל יום נוסף על מנת לאפשר הכנסת סחורות אחרות מלבד חצץ. 3. צינור הדלק בנחל עוז מתוכנן לעבוד ששה ימים בשבוע.
22. תנועת סחורות במעבר קרני - ממוצע יומי. המקור: דו"ח מעקב דו-שבועי ליישום 1 AMA. הממוצע היומי של משאיות מטען העוברות בקרני מחושב על בסיס מספר ימי התפעול המתוכננים. מעבר קרני הנו המעבר המסחרי העיקרי לצורך יבוא ויצוא סחורות אל ומחוץ לרצועה וכן עבור יבוא הומניטרי. על פי הסכם המעברים (AMA) שנחתם בין ממשלת ישראל והרש"פ בנובמבר 2005, לפחות 150 משאיות יבוא היו צריכות לצאת את הרצועה מדי יום בשנת 2006 ומספר זה היה אמור להגיע ל-400 משאיות יבוא ליום עד 31 בדצמבר 2006.
23. יבוא אחר לרצועת עזה - סה"כ. המקור: UNSCO. מדד זה משקף את סה"כ מטעני היבוא החודשיים של חצץ (דרך מעבר סופה) ודלק (דרך צינור הדלק בנחל עוז) אל תוך הרצועה.

תנאים סוציו-אקונומיים

24. שיעור האבטלה - "הגדרה מקלה". המקור: סקר כוח העבודה של הלשכה המרכזית הפלסטינית לסטטיסטיקה (פלמ"ס - PCBS). בהקשר של סכסוך מתמשך, הגדרה סטנדרטית של אבטלה (המתייחסת לסך כל המובטלים מבקשי העבודה כפועל במשק) עלולה להיות לא מדוייקת ולא משקפת את המצב לאשורו מאחר ומספר ניכר של עובדים מובטלים חדלו זה כבר לחפש עבודה. לפיכך, אנו מיישמים "הגדרה מקלה" של האבטלה, על ידי הוספת מספר האנשים המובטלים, אף שכרגע הם אינם נמנים על מבקשי העבודה האקטיביים ("לא פעילים") לסך כל האנשים המובטלים (והמחפשים עבודה) על פי הסטנדרטים והקריטריונים של אירגון העבודה הבינלאומי (ILO).
25. משקי בית החיים בעוני - מבוסס צריכה. המקור: פלמ"ס. קו העוני מציין רמת הכנסה שמתחתיה יתקשה האדם לרכוש את המוצרים והמצרכים הדרושים למחייתו. קו העוני הפלסטיני הרשמי (קו יחסי) מתבסס על הצריכה הממוצעת של מצרכים חיוניים (מזון, ביגוד, דיוור, אספקה שוטפת לצורכי משק הבית, מוצרי טיפוח אישי והיגיינה, תחבורה וחינוך) על ידי משפחה בת שש נפשות. לרבעון השני (2Q) של שנת 2006, מעריך הפלמ"ס כי קו העוני הפלסטיני עומד על 2,143 ש"ח. העוני המרוד / העמוק מחושב באופן שיכלול תקציב עבור מזון, ביגוד ודיוור עבור משפחת בת 6 נפשות והוא עומד על 1,732 ש"ח בשנת 2005 (המקור: פלמ"ס). נתוני הפלמ"ס אינן מאפשרים להפריד נתונים אלה עבור הגדה המערבית ורצועת עזה.
26. מספר הפלסטינים המועסקים בישראל ובהתנחלויות: המקור: סקר כוח העבודה של הפלמ"ס. בשנת 2000, כ-146,000 פלסטינים תושבי השטחים הכבושים הועסקו בישראל ובהתנחלויות. נתון זה מהווה כ-3% מכוח העבודה הפלסטיני ומראה עד כמה חשובה לפלסטינים גישה לשוק העבודה בישראל.

- 27 יחס התלות הכלכלית. המקור: סקר כוח העבודה של הפלמ"ס. גודל האוכלוסיה (מספר התושבים) חלקי מספר המועסקים. ככל שהיחס גדול יותר כך גדלה התלות של האוכלוסיה המובטלת בזו המועסקת.
- 28 מדד המחירים לצרכן (CPI) - מודד שינויים במחירים לצרכן של סחורות ושירותים בפרקי זמן נתונים, ומספק מידע על גובה האינפלציה. המקור: פלמ"ס, דו"ח מדד המחירים לצרכן, רבעוני ושנתי, זמין משנת 1996.
- 29 שכר יומי. המקור: סקר כוח העבודה של הפלמ"ס. סה"כ השכר היומי נטו המשולם לכלל העובדים במשק חלקי מספר ימי העבודה בתקופה נתונה (הערך החציוני). על מנת לאמוד את כוח הקנייה יש להתייחס אל נתון זה בזיקה לשינויים במדד המחירים לצרכן.

בריאות

- 30 מספר הביקורים ברפואה ראשונית, על פי נתון השירות. המקור: מנהלת הרפואה הראשונית (PHC); המחלקה למרפאות לאם ולילד; מחלקת האפידמיולוגיה של UNRWA (שירות חינוך). הנתונים נאספו על ידי ארגון הבריאות העולמי (WHO). מספר הביקורים ברפואה ראשונית על פי נתון השירות מצביע על זמינות השירותים הניתנים במרפאות משרד הבריאות הפלסטיני ו-UNRWA (שירות חינוך) וכן על הזמינות והאופציות לרכישת שירותים פרטיים תמורת תשלום. המדד מראה גם את האופן שבו אילוצים כלכליים עשויים להשפיע על הבחירה בספקי שירותי בריאות. כל נתון חודשי יש להשוות לחודש הקודם וכן לחודש המקביל בשנה הקודמת או שנים קודמות. אירגונים לא ממשלתיים המספקים שירותי בריאות ברצועת עזה כוללים את הסהר האדום הפלסטיני (PRCS) האגודה הפלסטינית לשירותי בריאות (PMRS) ואיגוד עובדי הבריאות (UHC). אלה הם האירגונים הלא ממשלתיים העיקריים המספקים שירותי בריאות ברצועה.
- 31 השיעור היחסי של שירות רפואי הניתן על ידי ספקי שירות שונים. המקור: תעודות לידה המוצגות במרפאות הרפואה הראשונית בעת מתן חיסון נגד שחפת (BCG), נרשם ומדווח על ידי WHO. מדד זה מצביע על יכולתו של השירות הציבורי לספק שירותי רפואה מונעת וכן על העומס המוטל על שירותים אלה. כמו כן, הוא מצביע על זמינות של שירותים אלטרנטיביים במגזר הפרטי ועל מידת הפנייה לשירותים פרטיים תמורת תשלום. המדד מצביע על האופן שבו מחסומים פיננסיים משפיעים על הנגישות של אנשים לשירותי בריאות ועל אפשרויות הבחירה של ספקי שירות. כל נתון חודשי יש להשוות לחודש הקודם וכן לחודש המקביל בשנה הקודמת או שנים קודמות.
- 32 מספר הפריטים הפרמצאוטיים הנמצאים במלאי חסר. המקור: בית המרקחת המרכזי של משרד הבריאות הפלסטיני, מדווח על ידי WHO. 'מלאי חסר' פירושו 'מלאי של פחות מחודש אחד'. ישנם 416 תרופות ו-596 פריטי ציוד מתכלה שצריכים להיות זמינים בכל עת במחסנים המרכזיים במלאי המספיק ליותר מ-3 חודשים על מנת להבטיח מענה מספק לצרכים הפרמצאוטיים. מדד זה מצביע על איכות המענה הרפואי כמו גם על היענות התורמים.
- 33 תת-תזונה בקרב ילדים בגילאי 12 – 9 חודשים ברצועת עזה ו-24 – 0 חודשים בגדה המערבית. המקור: בסיס נתונים חדש של משרד הבריאות הפלסטיני במסגרת דו"ח לאומי על מעקב תזונתי החל מ-יוני 2006 – המדד הוא SD2. לצורך הערכת אנמיה ברצועת עזה, השתמשו באותו מקור מאז יוני 2006, ואילו לתקופה שבין ינואר ומאי 2006 השתמשו בבסיס הנתונים של המרפאות הראשוניות של משרד הבריאות הפלסטיני. למרות שהנתונים בשני בסיסי הנתונים מתייחסים לילדים בגילאי 12 – 9 חודשים, ונאספו בעת חיסוני החצבת, לא ניתן לזהות מגמות משום שהמתודולוגיה בה השתמשו בעת איסוף הנתונים שונה באורח מהותי בשני בסיסי הנתונים. ואולם, בסיס הנתונים החדש אמור להיות מהימן יותר מקודמו ואמור להצביע על שכיחות מדויקת יותר. בגדה המערבית, הנתונים מבסיס הנתונים החדש עדיין אינם זמינים. כמו כן, מאחר והנתונים בגדה המערבית נאספו במרפאות (ולא בעת החיסונים) הנתונים מייצגים פחות את כלל אוכלוסיית הילדים בגילאי 0-2. תת-משקל הוא המשקל היחסי לגיל והוא עלול להצביע על תת-תזונה חריפה. אנמיה היא חסר בברזל, כאשר רמת ההמוגלובין נמוכה מ-11 mg / l. ממדים של תת-תזונה משמשים כאותות אזהרה מוקדמת לקראת התכנות של משבר הומניטרי כתוצאה מתזונה לקויה, תנאי חיים קשים ותנאי תברואה ואספקת מיים לא נאותים. מדדים אלה מאפשרים לעקוב אחר ההשפעה וההשלכות של משבר כלכלי.
- 34 מספר הביקורים בשל שלשול קשה בילדי פליטים בגילאי 3 – 0 שנרשמו במרפאות UNRWA. המקור: המחלקה האפידמיולוגית של UNRWA בגדה המערבית וברצועת עזה. מדד זה מאפשר לעקוב אחר המצב התברואתי, האיכות והיעילות של התערבויות סביבתיות. נתונים חודשיים מושווים לנתוני החודשים המקבילים בשנים קודמות במטרה לעקוב אחר דפוסי תחלואה עונתיים.
- 35 מספר המטופלים החדש במרפאות הקהילתיות לבריאות הנפש, שירותי בריאות הנפש של משרד הבריאות הפלסטיני ומרפאות החוץ של בתי החולים והמרפאה לבריאות הנפש שבניהול GCMHP בעזה ובגדה המערבית. המקור: המחלקה האפידמיולוגית של UNRWA בגדה המערבית וברצועת עזה, משרד הבריאות הפלסטיני, מרכז המידע הפלסטיני לבריאות ומנהלת המרפאות הקהילתיות ברצועת עזה ובגדה המערבית. הנתונים נאספו על ידי WHO. נתון זה מצביע על השפעת המשבר הנוכחי על בריאות הנפש של הפלסטינים וכן נעל איכות השירותים הפסיכוסוציאליים הזמינים לפלסטינים.

חקלאות

- 36 תפיסת אדמות מעובדות, יישור אדמות, אדמות מוכרות, בדונם – בגדה המערבית וברצועת עזה. מקורות: משרד החקלאות הפלסטיני, הועדות לסיוע חקלאי (PARC), נאסף על ידי FAO. "תפיסת אדמות" מתייחסת לאדמות חקלאיות ציבוריות או פרטיות, הנתפסות על ידי הצבא, מוחרמות או מעוקלות או שנעשות בלתי נגישות לחקלאים פלסטינים מסיבה כלשהי (בניית הגדר, בניית התנחלויות, כבישים, שטחים צבאיים סגורים וכו'). אדמה מיושרת היא אדמה ציבורית או פרטית שהצבא עקר ממנה את העצים ואת הגידולים, או שמנע את ישובה על ידי פלסטינים (בדרך כלל מסיבות בטחוניות). שטחים אלה נגישים לחקלאים פלסטינים לעיבוד מחודש לאחר ביצוע היישור. האנשים המושפעים הם אלה אשר אדמותיהם נתפסו או יושרו וכתוצאה מכך נפגע מקור פרנסתם חלקית או באורח מלא. "אנשים מושפעים" הם בעלי האדמות בלבד, למרות שמעגל רחב יותר של אנשים נפגע במקרים מעים אלה, למשל פועלים חקלאים וסוחרים. אדמות מוכרות או משוקמות הן אדמות שלא שימשו בעבר לחקלאות והפכו לאדמות חקלאיות בזכות תוכניות פיתוח של יזמים פרטיים או אירגונים לא ממשלתיים/האו"ם. על פי רוב אדמות אלה הן אדמות פרטיות.
- 37 חממות שנהרסו או שוקמו – בגדה המערבית וברצועת עזה. מקורות: משרד החקלאות הפלסטיני, הועדות לסיוע חקלאי (PARC), נאסף על ידי FAO. הריסה משמעותה הרס מוחלט של חממה – המבנה עצמו והאדמה עליה הוקמה החממה. שיקום חממה פירושו הקמה מחדש של החממה על ידי בעליה או ביוזמה ובמימון של אירגונים לא ממשלתיים/האו"ם. האנשים המושפעים הם בעלי החממות שמקור פרנסתם ניגדע ועל כן הם הנפגעים.

38 מספר העצים שנהרסו. המקור: FAO, מנהלות משרד החקלאות הפלסטיני. עצים הרוסים הם עצים השייכים לפלסטינים ושנקרו, נשרפו או ניגדעו על ידי הרשויות הישראליות או על ידי מתנחלים. העצים הם בעיקר עצי זית אך הם יכולים להיות גם עצי פרי שונים (תפוזים, שקדים, אבוקדו וכו') ומהווים מקור הכנסה חשוב לבעליהם. האנשים המושפעים הם אלה המושפעים ישירות מהאובדן, כלומר בעלי המטעים ומשפחותיהם, למרות שמספר האנשים המושפעים גדול בהרבה וכולל גם את בני המשפחה המורחבת ואת העובדים בשכר.

39 תוצרת חקלאית המיובאת/מיוצאת מהרצועה וממנה – כמויות התוצרת החקלאית, כולל בעלי חיים, המיובאות ומיוצאות אל הרצועה וממנה (הטונות). המקור: משרד החקלאות הפלסטיני, רצועת עזה, המנהלות לשיווק חקלאי.

בטחון תזונתי

40 מחיר קימעונאי של מוצרי מזון בסיסיים בגדה המערבית, בשקלים חדשים. המקור: תוכנית המזון העולמית של האו"ם (WFP), מערכת לניטור שווקים. סקר מחירי שוק של VAM הינו הכלי העיקרי שבאמצעותו רושם ה-WFP את מחירי הסחורות בשווקים המקומיים. המחירים נרשמים בשבוע הראשון בכל חודש בחנויות קמעונאיות בכל הנפות בשטחים הכבושים.

41 המחיר לצרכן של מוצרי מזון בסיסיים ברצועת עזה, בשקלים חדשים. המקור: תוכנית המזון העולמית של האו"ם (WFP), מערכת לניטור שווקים. סקר מחירי שוק של VAM הינו הכלי העיקרי שבאמצעותו רושם ה-WFP את מחירי הסחורות בשווקים המקומיים. המחירים נרשמים בשבוע הראשון בכל חודש מחנויות קמעונאיות בכל הנפות בשטחים הכבושים.

42 זמינות של מוצרים בסיסיים ברצועת עזה. המקור: המשרד הפלסטיני לכלכלה לאומית, נאסף על ידי WFP. מוצרים בסיסיים מתייחסים למוצרי מזון המשווקים על ידי סוחרים בשוק החופשי ונגישים לכלל האוכלוסייה(לא כולל אספקה הומניטרית המחולקת על ידי אירגוני הסיוע למוטבים בלבד). הזמינות של כל פריט משווית להערכת הכמות היומית הדרושה מכל פריט ופריט על מנת לענות על הצרכים של כלל האוכלוסייה.

43 כמויות המזון המיובאות לרצועת עזה. המקור: Paltrade, נאסף על ידי WFP. סך הכל כמויות המזון המיובאות לרצועה – כולל אספקת מזון מסחרית והומניטרית. זמינות כל פריט משווית לכמות המוערכת הדרושה מאותו פריט.

44 שלל הדגה ברצועת עזה. המקור: משרד החקלאות הפלסטיני, נאסף על ידי WFP. דגים הם ספקי החלבון מן החי הזמין והזול ביותר ברצועת עזה. בנוסף, הדגים מהווים מקור פרנסה חשוב לדייגים ולבני משפחותיהם. על פי הסכמי אוסלו, לפלסטינים הזכות לדוג במימי הים התיכון במרחק של 20 מילין ימיים מהחוף העזתי. במסגרת הבנות ברטיני, הסכימה ממשלת ישראל להתיר דייג פלסטיני במרחק של 12 מיילים ימיים מהחוף. דייגים מורשים כעת לדוג במרחק של 6 מיילים ימיים מהחוף, להוציא איזור ברוחב של 1.5 ו-1 מייל ימי מצפון ומדרום בהתאמה.

45 הנתונים הממוצעים לשנת 2006 מתבססים רק על נתונים מ-1 באפריל ועד 31 בדצמבר.

מים ותברואה

46 צריכת מים לאדם ליום – בליטרים – בגדה המערבית. הצריכה הממוצעת של מים לנפש ביום (כולל שימוש ביתי, חקלאי, שימוש לחיות משק בית ואובדן).

47 צריכת מים לאדם ליום – בליטרים – ברצועת עזה. הצריכה הממוצעת של מים לנפש ביום (כולל שימוש ביתי, חקלאי, שימוש לחיות משק בית ואובדן).

48 מחיר של מים במיכלית בגדה המערבית – בשקלים. המחירים נקובים בשקלים במטרה למנוע עיוותים כתוצאה מתנודות תדירות בשער הדולר).

49 מחיר של מים במיכלית ברצועת עזה – בשקלים. המחירים נקובים בשקלים במטרה למנוע עיוותים כתוצאה מתנודות תדירות בשער הדולר).

50 שיעור משקי הבית המחוברים לרשת החשמל והמשלמים את חשבונותיהם עבור צריכת המים. נתון זה משקף את אחוז משקי הבית שמהם יכולות הרשויות המקומיות לגבות תשלומים עבור שירותים הניתנים להם.

51 אחוז מהכנסת משקי הבית המוצא על שירותי תברואה.

52 הנתונים הממוצעים לשנת 2006 מתבססים רק על נתונים מ-1 באפריל ועד 31 בדצמבר.

53 כיסוי עלויות של חשבונות מים של מועצות מקומיות ועירויות בגדה המערבית.

54 כיסוי עלויות של חשבונות מים של מועצות מקומיות ועירויות ברצועת עזה.

חינוך

55 מספר בתי הספר בהם שוכשו הלימודים לפחות יום אחד – הגדה המערבית. המקור: המשרד הפלסטיני לחינוך ולהשכלה גבוהה, נאסף על ידי UNICEF. מדד זה מצביע על אפשרות הגישה של תלמידים לבתי הספר. "שיבוש מוחלט" [של הלימודים] פירושו כי כל המורים והתלמידים לא הצליחו להגיע לבית הספר ובשל כך היה בית הספר סגור באותו יום. "שיבוש חלקי" פירושו שחלק מהתלמידים ו/או המורים לא הצליחו להגיע לבית הספר ועל כן לא התקיימו לימודים בחלק מהכיתות.

56 מספר בתי הספר בהם שוכשו הלימודים לפחות יום אחד –רצועת עזה. המקור: המשרד הפלסטיני לחינוך ולהשכלה גבוהה, נאסף על ידי UNICEF. מדד זה מצביע על אפשרות הגישה של תלמידים לבתי הספר.

א. הגנה על אזרחים: Inter Agency Standing Committee IASC

ב. הגנה על ילדים: UNICEF

מקורות נתוני תחומים

- ג. אלימות: תוספת פרוטוקול 1 לאמנת גינבה, סעיף 51
- ד. גישה: ההכרזה האוניברסלית בדבר זכויות האדם, סעיף 13
- ה. גישה: האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות, סעיף 12 (1)
- ו. סוציו-אקונומי: ההכרזה האוניברסלית בדבר זכויות האדם, סעיף 23
- ז. בריאות: WHO
- ח. בריאות: חוקת ארגון הבריאות העולמי (WHO, 1948)
- ט. ביטחון תזונתי: FAO/WHO/WFP
- י. מים ותברואה: ועדת האום בנושא זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, הער כללית מס' 15 (נובמבר 2002)
- יא. חינוך: UNICEF

הערות סיכום

- 1 באופן רשמי, סיים צה"ל את הפעילות הקרקעית במסגרת מבצע "חורף חם" בתאריך 2 במרץ, אולם מספר הנפגעים המשיך לעלות גם לאחר מכן, בין היתר עקב תקיפות מן האוויר. לפיכך, נתוני הנפגעים המופיעים במסגרת נושא זה מתייחסים לתאריכים שעד 4 במרץ.
- 2 ישראל חתומה על אמנת זכויות היתר והחסינויות של האו"ם (1946).
- 3 Humanitarian Emergency Relief Fund – הקרן לתגובת חירום הומניטרית.
- 4 נתון האוכלוסייה הנו אומדן של OCHA. לפי ראש מועצת הכפר, כ-450 מתושבי אל-עקבה מתגוררים מחוץ לכפר בשל הקשיים בהשגת אישורי בנייה ועקב סכנת ההריסה בגין בנייה באזור.
- 5 לפי שער חליפין של \$1 = 3.83 ש"ח.
- 6 הצו הצבאי מתייחס ל"ועדת הזכאת האיסלאמית", למרות ששם האגודה שאליה הופנה הצו הוא "אגודת הצדקה האיסלאמית".
- 7 לפי רשמים על הצוים, ראו את הדוח מעקב הומניטרי מחודש פברואר 2007.
- 8 הנתונים אינם כוללים אזרחי ישראלי שנפצעו ופלסטיני בן 40 שנהרג כאשר אלמונים פתחו באש לעבר רכב בעל לוחיות רישוי ישראליות בקרבת צומת עידנא/תרקומיא, ונמלטו מהמקום (נסיבות התקרית שנויות במחלוקת).
- 9 ראה כתבים ללא גבולות: אינדקס חופש העיתונות העולמי 2007, אוקטובר 2007. http://www.rsf.org/IMG/pdf/index_2007_en.pdf
- 10 <http://www.maanneews.net/en/index.php?opr=ShowDetails&ID=27746>
- 11 <http://www.haaretz.com/hasen/spages/963582.html>
- 12 למרות שהרש"פ וחמאס אינם ישויות מדינתיות, ניתן לצפות משניהם לכבד את המחויבויות לזכויות האדם.
- 13 לדוגמאות קודמות לפעילות צה"ל נגד ארגוני צדקה איסלאמיים, ראו בדוח המיוחד של OCHA, "צה"ל פועל נגד ארגוני צדקה איסלאמיים בנדה המערבית", נובמבר 2006.
- 14 PCBS, בנושא "יום הילד הפלסטיני" (5 באפריל 2008).
- 15 ממוצע שתי השעות מתחלק באופן הבא: ארבע שעות בנפת עזה, שעתיים בנפות חן יונס וצפון עזה ושעה באזור רפיח ובאזור המרכזי.
- 16 התרופות שסופקו כללו תרופות לילדים המיועדות לשימוש ברמת המרפאה, אנטיביוטיקה, פרוס סולפט, נוגדי פטריות ומשככי כאבים.
- 17 פריטים במלאי חסר פירושם מלאי עבור 1-0 חודש, כלומר מתחת לרמת הביטחון.
- 18 חיסון MMR אמור להינתן בגיל 15 חודשים.